

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
CYRILOMETODĚJSKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA
KATEDRA KŘESŤANSKÉ VÝCHOVY

Kateřina Uhrová

**NÁVRH INOVACE A ROZVOJE AKTIVIT VE STŘEDISKU
MLÁDEŽE VE STARÉ VSI NAD ONDŘEJNICÍ**

Bakalářský projekt

Vedoucí práce: Mgr. Marcela Roubalová

Obor: sociální pedagogika

Olomouc 2011

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářský projekt Návrh inovace a rozvoje aktivit ve středisku mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí vypracovala samostatně a s využitím uvedených pramenů a literatury.

Olomouc dne 10. dubna 2011

.....

Poděkování

Děkuji Mgr. Marcele Roubalové za cenné rady a pomoc, kterou mi poskytovala v průběhu vypracování tohoto bakalářského projektu. Poděkování patří také řediteli Diecézního střediska mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí P. Kamilu Strakovi a pastorační asistentce Mgr. Kateřině Vláčilové za ochotu při spolupráci a poskytnutí cenných informací.

Obsah:

ÚVOD.....	6
1 Diecézní centra života mládeže a středisko mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí.....	7
1.1 Historie Diecézního centra života mládeže Píchovice.....	7
1.2 Současnost.....	10
1.2.1 Seznam DCŽM v ČR.....	11
1.3 Středisko pro pastorační mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí.....	12
1.3.1 Historie střediska.....	12
1.4 Současný stav Diecézního střediska mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí.....	13
1.5 DCM a jeho působení.....	13
1.5.1 Zaměstnanci biskupství.....	14
1.5.2 Práce pastoračních asistentů.....	17
2 Dotazníkové šetření v Diecézním středisku mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí.....	19
2.1 Dotazník.....	20
2.1.1 Základní terminologie.....	20
2.1.2 Cíl dotazníku.....	20
2.1.3 Struktura dotazníku.....	21
2.2 Průzkum ve středisku mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí.....	21
2.3 Diskuze.....	22
2.4 Vyhodnocení průzkumu.....	37
3 Návrh a inovace jednorázových aktivit v Diecézním středisku mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí.....	38
3.1 Inovace Víkendu pro cetileté, Tanečního víkendu a Hudebního víkendu ..	38
3.2 Návrh nové jednorázové akce Písmo svaté.....	38
3.2.1 Víkend ve znamení přednášek a zamyšlení se nad Písmem svatým....	39
3.2.2 Metody rozhovoru nad písmem bez teologicky školeného medorátora, metoda Västeras.....	39
3.3 Bible hrou.....	41
3.4 Aktivity v průběhu víkendu.....	41
3.4.1 Projekt Biblický impulz.....	43
3.4.2 Statistické údaje z Biblického impulzu konaného v r. 2010.....	44
3.5 Metody biblické práce propojené se zkušeností.....	45
3.5.1 Vytvořit společně kresbu.....	45
3.5.2 Plastické ztvárnění hlínou.....	45
3.6 Inovace Víkendu pro cetileté.....	46
3.6.1 Program předešlé akce Víkendu pro cetileté.....	46
3.6.2 Nová aktivita – přednášky – v inovaci tohoto víkendu.....	46
3.6.3 Aktivity na víkendu:.....	48
3.7 Inovace Tanečního víkendu.....	50
3.7.1 Program předešlé akce Taneční víkend.....	50
3.7.2 Nová aktivita – etiketa.....	51
3.7.3 Nová aktivita – Izraelské lidové tance.....	51
3.8 Návrh nových aktivit na jednorázovou akci Hudební víkend.....	52
3.8.1 Program předešlé akce Hudební víkend.....	52
3.8.2 Nová aktivita - přednáška.....	53
3.8.3 Nová aktivita – nácvik písní pro děti z dětského domova.....	53
3.8.4 Nová aktivita – videoprezentace křesťanské moderní hudby.....	53

3.8.5	Nová aktivita – přednáška vlivy hudby na člověka	54
3.8.6	Nová aktivita – emoce z hudby, africká hudba a bongo	55
3.8.7	Nové aktivity na víkend	56
ZÁVĚR.....		61
BIBLIOGRAFIE.....		62
SEZNAM ZKRATEK.....		64
SEZNAM PŘÍLOH.....		65

ÚVOD

Cílem projektu *Návrh inovace a rozvoje aktivit v Diecézním středisku mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí* je rozšíření a inovace jednorázových akcí v tomto středisku.

Bakalářský projekt je členěn do třech základních částí. První je zaměřena na historii a vznik prvního Diecézního centra života mládeže v Příchovicích a na popis Diecézního střediska mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí. Popisuje také stávající pracovníky tohoto střediska a náplň jejich práce. Část druhá se zabývá průzkumem v tomto středisku a prezentací jeho výsledků. Závěrečná část se zabývá samotnou inovací některých stávajících a návrhem nových jednorázových aktivit.

Inovace a návrh jednorázových aktivit, kterým jsem se věnovala, jsou pro toto středisko důležité, protože pomáhají mládeži začlenit se do společnosti a naplňují její volný čas, čímž předchází případným sociálně patologickým jevům ve společnosti.

Bakalářský projekt, který zde předkládám, si klade za cíl připravit dobrý a využitelný podklad pro inovaci jednorázových akcí v Diecézním středisku mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí.

Práce s dětmi a mládeží je mi blízká a na středisku jsem během své 14 denní praxe měla možnost poznat, jak je tato práce náročná, zajímavá a obohacující. Přínos těchto návrhů vidím zejména v osobní zkušenosti naučit se připravovat akce takového typu a vnímat vše, co s sebou tato práce přináší.

1 Diecézní centra života mládeže a středisko mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí

1.1 Historie Diecézního centra života mládeže Příchovice

Diecézní centra života mládeže vznikaly na základě zkušenosti P. Miroslava Šimáčka, který ve svém mládí zakusil krásu společenství mládeže. Po kněžském svěcení se v Chomutově snažil poctivě věnovat všem lidem a mladé přímo jako by přitahoval. Avšak v tehdejší komunistické době začaly problémy s tehdy ostražitou státní bezpečností a s církevními tajemníky, která tohoto kněze poslala na příchovickou faru za trest státní mocí. Na faru ho občas přijeli navštívit přátelé a vytvářeli zde společenství v křesťanském duchu rádi se zde vraceli a zvali sem své přátele. Tak se společenství mládeže od roku 1979 stále rozrůstalo a bylo nutné vytvořit tzv. stálý tým, několika mladých lidí, kteří jsou ochotni trávit část svého života pomocí v místním společenství. Situace si také vyžádala přístavbu nové budovy, která byla vysvěcena v roce 1993.

Vesnice Příchovice se nachází v horách, kde je drsné počasí, v zimě hromady sněhu, časté mlhy a vítr. Lidí zde bydlí málo. Většinou byli po válce odsunuti. V nápadně velkém příchovickém kostele jsou lavice prázdné. Miroslav Šimáček byl sice za trest vyhnán, ale osamocený nebyl. Setkával se s kněžími z Hnutí fokoláre, které bylo jeho rodinou.

Mladé přitahuje především atmosféra příchovické fary, která se stává jejich domovem. Přijít může každý, jedinou vstupenkou je ochota podílet se na společném životě, snažit se žít lásku v souladu s ostatními. A tak zde přijíždí množství mladých z celé republiky, kteří hledají sami sebe, kteří hledají smysl života a své povolání.¹

Na faře se žije obyčejným životem. Mladí přicházející zejména o víkendech přijímají zodpovědnost za chod domu, vaří, uklízejí, podílejí se na přípravě programu. Postupně se vytváří řád dne, který má své základní pilíře. Jídlo se chápe

¹Srov. BALÍK, J. *Cesta k domovu: Svědectví o diecézních centrech života mládeže*. 1. Vydání. Praha : Nakladatelství Paulínky, 2002. str. 27. ISBN 80-86025-48-9.

jako příležitost pro vytváření společenství. Po snídani následuje slovo na den. Otec Mirek nebo někdo jiný, duchovně vyzrálější, uvažuje nad vybranou větou z evangelia. Duchovní přednáška nebo něco podobného se však nekoná, jde o to ukázat mladým lidem, jak Boží slovo může náš život ovlivnit. Dopoledne bývá nabídnuta katecheze, chvíle duchovního objevování a často i náboženského vzdělávání. Neodmyslitelná je i každodenní mše svatá, slavnost, na kterou se společně připravuje hudba, čtení, výzdoba. Večer začíná vítáním příchozí mládeže a představováním se. Večery jsou příležitostmi ke společným chvílím zábavy, kterou si přítomní sami připravují. Před modlitbou bývá zvykem vracet se k rannímu slůvku. Hovoří se o tom, zda slovo z Písma přes den někoho inspirovalo ke konkrétním skutkům. Po spontánní modlitbě při rozžaté svíci se jde spát.²

Na příchovické faře se s novými lidmi vytváří také nové společenství. Mladí lidé zde mohou pochopit, že záleží na každém z nich, a můžou se nechat plně vtahovat do života těchto společenství. Lidé, kteří zde zakoušejí obět' a nasazení, přebírají stále zodpovědnější a těžší úkoly. Díky těmto osobám vzniklo společenství neboli tzv. „týmek“. Úkoly a zodpovědnost svěřena těmto lidem z nich v budoucnu učinily pracovníky a vedoucí v různých společenstvích a v církvi.³ Od 1. Října 2000 je zde knězem Vladislav Novák, který vede a spravuje centrum v osvědčeném a mnoha lety prověřeném řádu a programu.

“Církev zde udělala a dosud dělá mnoho. Jistě ne vše se podařilo, ne vše vytrvalo, ne všechny inspirace mohly být uskutečněny, ale je pravda, že ihned po revoluci vznikla pro mladé celá řada iniciativ. K nim se řadí i vznik Diecézního centra života mládeže (dále jen DCŽM). Nejsou to exerciční domy, rekreační zařízení, ani vzdělávací střediska. Jsou to především místa žitého evangelia, živé církve, a dalo by říci, že jsou školou života. Na těchto místech budou moci mladí lidé do hloubky prožít setkání s Kristem, posílit se na cestě víry a objevovat krásu církve.

Mnozí podvědomě vytušili potřebu těchto míst. Především to byli sami biskupové, kteří od podzimu roku 1990 kromě založení diecézních center pro mládež

² Srov. BALÍK, J. *Cesta k domovu: Svědectví o diecézních centrech života mládeže*. str. 28-29

³ Srov. BALÍK, J. *Cesta k domovu: Svědectví o diecézních centrech života mládeže*. str. 29

jako míst koordinace a animace pastorační mládeže v diecézích vytvářeli podmínky pro vznik domů tohoto typu. Dnes tato centra existují prakticky ve všech diecézích.“⁴

Postupem času začaly domy pro mládež přibývat. Ve statutu Sekce pro mládež, který schválila biskupská konference na podzim 1993, stojí, že zde mládež nachází svůj druhý domov a obnovu fyzických a duchovních sil. Centra se tak stávají místy opravdového života mládeže s Bohem a uskutečňuje se zde jejich formace. V dokumentu také nalezneme zmínku o tom, aby v těchto střediscích žil trvale a pracoval pro mládež alespoň jeden kněz ve spolupráci s týmem, tedy tvořivými a vhodnými lidmi pro tuto službu.⁵

„Mnozí zrod center povzbuzovali. Velkým dobrodincem prvních kněží a týmů na centrech byl Mons. Renato Bocardo. Tento blízký spolupracovník papeže, v letech 1993 až 2001 zodpovědný za Sekci pro mládež v Papežské radě pro laiky, přijel v roce 1994 na návštěvu naší vlasti. Během jednoho týdne navštívil mnoho míst a kromě jiného se zastavil také v DCŽM Příchovicích a v dalších nově otevřených centrech. Při své návštěvě obdivoval centra života mládeže a povzbuzoval nás, abychom dobře pokračovali, protože jde o jedinečnou zkušenost, která jinde ve světě neexistuje, a díky ní můžeme univerzální církvi nabídnout něco opravdu nového a krásného.“⁶

Na přání biskupa dostali kněží za úkol vybudovat DCŽM, která byla inspirovaná Příchovicemi. Tato centra jsou určena především mládeži, všechna mají něco společného, a přesto jsou odlišná a originální. Je to dáno místem a polohou center, situací v dané diecézi, ale především začínající generací prvních „týmáků“ (člen týmu Diecézního střediska mládeže. Pracuje zde a žije, je zaměstnán jako pracovník biskupství jako pastorační asistent. Členové týmu jsou i dva kněží. Jednotliví "týmáci" (tvoří společenství celého týmu, společně připravují víkendové či jiné akce pro mládež v diecézi a starají se také o chod celého domu, ve kterém žijí a kam mladí přijíždějí. pozn. týmák se používá mezi členy týmu a je známo i u mladých, kteří na středisko přijíždějí.), kteří je určitým způsobem formovali a dali jim nějakou podobu.⁷

⁴ BALÍK, J. *Cesta k domovu: Svědectví o diecézních centrech života mládeže*. str. 46

⁵ Srov. BALÍK, J. *Cesta k domovu: Svědectví o diecézních centrech života mládeže*. str. 46-47

⁶ BALÍK, J. *Cesta k domovu: Svědectví o diecézních centrech života mládeže*. str. 47

⁷ Srov. BALÍK, J. *Cesta k domovu: Svědectví o diecézních centrech života mládeže*. str. 48

Dosavadní zkušenosti mladých lidí v dnešní době ukazuje potřebu těchto center v budoucnosti, která budou stále více nabývat na významu. Jedním z důvodů je ochota spolupráce a nabídka pomoci v těžkých životních situacích pracovníků těchto středisek. Pomoc a smysluplné využití volného času využívá nejen věřící, ale také značné procento hledajících, nevěřících a mladých lidí, kteří se ocitli v těžké životní nesnázi. Dochází zde zároveň k prevenci negativních sociálně patologických jevů u mladé generace.

1.2 Současnost

V dnešním světě, který přestává ctít lidskou osobu a kde dochází k jejímu zabíjení, je význam odpovědnosti věřících veliký. Pro mladé lidi je důležité vytvářet vztahy, naslouchat jeden druhému, být ve společenství druhých lidí. Tito lidé mládež formují, pomáhají jim v řešení těžkých životních situací a v rozhodnutích. Je potřebné mladým lidem ukázat vztah mezi laikem a knězem, Boží slovo a samotnou krásu církve.⁸

Nabídky okolního světa pro mladé jsou lákavé a je těžké, aby zde obstála církev. Stává se, že akce pro mládež nemívají velkou účast. V centrech pro mládež bývá účast větší a snad tomu tak i zůstane. Mladé lidi zde přitahuje styl života, různé atraktivní nabídky akcí a být ve společenství s druhými.⁹

„Být ve službě mladým lidem mělo a má i další velmi důležitý úkol: odstraňovat ze světa nový druh chudoby. O chudobě ve světě můžeme uvažovat v tradičních pojmech, ale je dobré všimnout si i novodobé chudoby, která se ukrývá v nitru člověka. I přes materiální hojnost může člověk strádat chudobou, totiž mít prázdnou duši. Takový člověk je pak často vydán napospas nesmyslnosti života, drogám a jiným chvilkovým narážkám pravého štěstí, které ho mohou i zahubit. Tato chudoba se dnes často objevuje v životě mladých lidí. Církev má stát na straně chudých, a proto se zajímat o mladé, být s nimi a doprovázet je není žádný přepych. Možná, že ne každý to umí, možná, že se někdo z mladých i bojí nebo je přímo odsuzuje, ale přesto je velmi důležité se jim věnovat. Vždyť v nich je budoucnost národa i církve.“¹⁰

⁸ Srov. BALÍK, J. *Cesta k domovu: Svědectví o diecézních centrech života mládeže*. str. 49

⁹ Srov. BALÍK, J. *Cesta k domovu: Svědectví o diecézních centrech života mládeže*. str. 49

¹⁰ BALÍK, J. *Cesta k domovu: Svědectví o diecézních centrech života mládeže*. str. 50

„V době narůstajícího individualismu bylo a je nesmírně důležité, aby DCŽM byla propojena v rámci Sekce pro mládež České biskupské konference (dále jen ČBK). Nejen že to pomáhá ke společné formaci kněží a mladých „týmáků“, ale díky této komunikaci nikdo není odkázán jen na své síly. Jednotlivá centra nemohou pracovat bez pomoci druhých. Vzájemná spolupráce přináší bohaté ovoce.“¹¹

1.2.1 Seznam DCŽM v ČR

Název DCŽM	Vznik
Příchovice, diecéze litoměřická	r. 1979
ADCŽM Nazaret, pražská arcidiecéze	r. 1993
Vesmír v Deštném v Orlických horách, královehradecká diecéze	r. 1992
Přístav Rajnochovice, olomoucká arcidiecéze	r. 1991, oficiální název Přístav Rajnochovice od r. 2001
ARCHA Rajnochovice, olomoucká arcidiecéze	r. 1991, vzdálen 5 km od Přístavu Rajnochovice
KTIŠ, českobudějovická diecéze	r. 1995
Stará Ves nad Ondřejnicí, ostravsko-opavská diecéze	r. 1998
Osová Bítýška, brněnská diecéze	r. 1997

Tabulka obsahuje názvy jednotlivých diecézních, popřípadě arcidiecézních středisek mládeže v české republice a jejich vznik. DCŽM v litoměřické diecézi se nachází v Příchovicích. Arcidiecézní centrum života mládeže v pražské diecézi se nazývá Nazaret. Královehradecká diecéze vlastní v Deštném v Orlických horách diecézní středisko Vesmír. V olomoucké diecézi nalezneme v Rajnochovicích středisko Přístav a 5 km od něj vzdálenou Archu (bývalé táborové středisko). Českobudějovická diecéze nabízí mládeži středisko Ktiš. V ostravsko-opavské diecézi se nachází Diecézní středisko mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí. Středisko mládeže v Osově Bítýšce nalezneme v brněnské diecézi.

¹¹ BALÍK, J. *Cesta k domovu: Svědectví o diecézních centrech života mládeže*. str. 51

1.3 Středisko pro pastorační mládež ve Staré Vsi nad Ondřejnicí

1.3.1 Historie střediska

„Středisko mládeže vzniklo v roce 1998 jako součást pastoračních aktivit Diecézního centra mládeže (dále jen DCM) ostravsko-opavské diecéze a má za cíl přispívat k formaci mladých lidí. Těžištěm práce je pořádání víkendových a prázdninových programů jako např. animátorský kurz, kurz pro ministranty, jarní prázdniny pro děvčata a škola partnerství, která pomáhá mladým lidem připravujícím se na manželství v rozvíjení vztahů.

Mimo to se snažíme vyjíždět do děkanátů a povzbuzovat mladé lidi v místě, kde žijí a pracují. V týmu žije kněz a pět mladých lidí. Práce každého z nás je různorodá: od domácích prací přes přípravu víkendových programů, kancelářskou práci až po časté cesty po diecézi, která nás přivádějí na různá místa.“¹²

Obrázek č. 1 Poloha Staré Vsi nad Ondřejnicí¹³

¹² BALÍK, J. *Cesta k domovu: Svědectví o diecézních centrech života mládeže*. str. 104-105

¹³ *mapy.cz : Stará Ves nad Ondřejnicí* [online]. 2005 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <www.mapy.cz>.

1.4 Současný stav Diecézního střediska mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí

Po rekonstrukci fary ve Staré Vsi nad Ondřejnicí, která byla zahájena v r. 1998 v čele s P. Mgr. Vítem Zatloukalem, se tato budova proměnila ve velkokapacitní faru sloužící mládeži a farníkům k pravidelnému scházení.

Rekonstrukce se týkala celé budovy včetně podkroví, které se nově vybudovalo a nyní v něm přebývají čtyři pastorační asistenti, kaplan Klement Rečlo a ředitel Diecézního střediska mládeže (dále jen DSM) otec Kamil Strak. V horní části budovy nalezneme i podkrovní kapli.

Budova slouží nejen mládeži ke scházení se, ale také jako domov pastoračních asistentů, současného duchovního otce Mgr. Kamila Straka a kaplana Mgr. Klementa Rečla.

Pastorační asistenti díky svému působení na středisku mají možnost být v neustálém kontaktu při vytváření akcí pro mládež. Jedná se především o jednorázové aktivity, kupříkladu taneční víkend, tvořivý víkend, ples Střediska, Silvestr, Diecézní setkání mládeže, cyklopout', hudební víkend, aj. Dále se zde pořádají kurzy školy partnerství a kurz animátorů. Protože to je především fara, která slouží farníkům, tak se středisko aktivně zapojuje do života farnosti tím, že pořádá různá setkání, výlety, křížové cesty, adorace, noční bdění aj.

Své působení má středisko i na ostravsko-opavském biskupství, kde se konají přednášky na různá témata. Mládež má možnost účastnit se mše svaté, která je pravidelně přenášena křesťanskou televizí Noe, dále následuje přednáška v sále na ostravsko-opavském biskupství a v rámci tohoto večera mladých mají převážně vysokoškolští studenti možnost se spolu setkat a popovídat si.

1.5 DCM a jeho působení

Diecézní centrum mládeže je členem Sekce pro mládež, která se pravidelně schází a podává informace o současnosti pastorační mládeže (doprovázení mladých lidí v různých společenstvích, střediscích a křesťanských organizací k aktivnímu prožívání víry) všem DCM. Důležitou náplní centra je seznamování se s aktuální situací mládeže ve společnosti. Podporuje zrod nových společenství zvláště ve farnostech a na školách, který přispívá ke smysluplnému využití volného času.

Posiluje živý zprostředkovaný kontakt mezi biskupem Mons. Františkem Václavem Lobkowiczem a mládeží skrze diecézní setkání.

DCM prostřednictvím osobních návštěv svých zaměstnanců podporuje mladé lidi v diecézi. Přípravuje a zajišťuje pravidelná setkání animátorů (zprostředkovávají kontakt mezi DCM a farnostmi, informují je o akcích konané centrem) diecéze, jejich formaci a vzdělání a to ve spolupráci se Sekcí pro mládež ČBK, kde probíhá vzájemná výměna zkušeností mezi diecézemi a dalšími subjekty, které se věnují mládeži, a odkud čerpá inspiraci, materiály a mezinárodní zkušenosti.¹⁴

„Přípravuje kaplany pro mládež (eventuelně vikariátní pastorační asistenty pro mládež) a laické zástupce za děkanáty pro jejich činnost v děkanátech nebo vikariátech a podporuje je. Studijně-formační kurz Sekce je vhodnou nabídkou pro vzdělávání a přípravu k této službě, ale také k navázání osobních kontaktů a výměnu zkušeností. DCM může pro svou činnost zřídít různé formační a vzdělávací instituce.“¹⁵

1.5.1 Zaměstnanci biskupství

Otec Kamil Strak

Otec Kamil Strak vystudoval Střední zemědělskou školu v Opavě, poté nastoupil na CMTF UP Olomouc, kde vystudoval obor Teologie. Kněžské svěcení přijal v roce 2004 v katedrále Božského Spasitele v Ostravě.

Nyní působí jako kněz ve Staré Vsi nad Ondřejnicí, kde je také ředitelem Diecézního střediska mládeže a prostřednictvím tohoto střediska spolupracuje s ostravsko-opavským biskupem Mons. Františkem Václavem Lobkowiczem. Je také v úzkém kontaktu s místními kaplany a kněžími, kdy všichni spoluvytvářejí různé přednášky, akce a mše svaté pro mládež. Činnosti otce Kamila jsou různorodé a zajímavé, ale v zásadě slouží farnosti, farníkům a mládeži, která přichází na DSM.

¹⁴ Srov. *Dcm.doo.cz* [online]. 2008 [cit. 2010-08-19]. Dostupné z WWW: <http://dcm.doo.cz/?page_id=142>.

¹⁵ *Dcm.doo.cz* [online]. 2008 [cit. 2010-08-19]. Dostupné z WWW: <http://dcm.doo.cz/?page_id=142>.

Ing. Petr Hrtús

Vystudoval Gymnázium Petra Bezruče ve Frýdku-Místku, poté nastoupil na VŠB-TU v Ostravě, Ekonomickou fakultu, obor Eurospráva, kde v roce 2007 úspěšně složil státní závěrečnou zkoušku. Nyní je zaměstnanec ostravsko-opavského biskupství.

Do Staré Vsi pravidelně dojíždí informovat středisko o akcích na biskupství a DSM naopak informuje biskupství o akcích na středisku pro mládež. Zapojuje se do doprovodného programu školy partnerství na DSM a organizuje především přednášky na Večerech mladých, kde se scházejí každou poslední středu v měsíci na biskupství ostravsko-opavském mladí vysokoškoláci a studenti středních škol. Je zde pro ně připraven bohatý program, který začíná mší svatou a ta je vždy přenášena Tv Noe. Ing. Petr Hrtús je hlavním redaktorem časopisu Vagónek, který vychází jako měsíčník pro vnitřní potřeby ostravsko-opavské diecéze.

Bc. Alena Slatinská

V roce 2006 Alena Slatinská úspěšně složila maturitní zkoušku na Obchodní akademii v Třebíči. Poté nastoupila na VŠB-TU v Ostravě, Ekonomickou fakultu, obor Účetnictví a daně, kde se jí podařilo v roce 2009 ukončit bakalářské studium a nyní pokračuje v navazujícím magisterském programu ve studiu téhož oboru.

Její práce na DCM spočívá ve správě veškerého účetnictví prostřednictvím občanského sdružení Anima Iuventutis, která poskytuje finanční podporu a dotace Středisku mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí. V této úzké spolupráci s občanským sdružením je DCM od roku 2001, přičemž sdružení napomáhá zejména při rozvoji a formaci mladých a důraz klade na smysluplné vyplnění volného času. Občanské sdružení Anima Iuventutis má několik poboček, a to ve Frýdku-Místku, Opavě, Hlučíně a Novém Jičíně. Finanční prostředky, které poskytuje, jsou využity převážně na nákup různých pomůcek sloužících při aktivitách na Středisku, biskupství a v jednotlivých farnostech ostravsko-opavské diecéze.

Ing. Jiří Ryšavík

Vystudoval Masarykovo gymnázium v Příboře. V roce 2009 složil státní závěrečnou zkoušku na VŠB-TU v Ostravě, Fakulta elektrotechniky a informatiky,

obor Měřicí a řídicí technika. Jeho práce na DCM a DSM spočívá v tvorbě internetových stránek.

O. Klement Rečlo

Studoval na slovenském Gymnáziu svatého Tomáše Akvinského v Košicích. V roce 2002 nastoupil na CMTF UP v Olomouci, obor Teologie, kterou po pěti letech úspěšně ukončil, a v roce 2008 přijal kněžské svěcení v katedrále Božského Spasitele v Ostravě.

Na DSM přišel jako kaplan a nyní zde působí spolu s otcem Kamilem Strakem jako duchovní správce. Jeho činnost na DSM spočívá ve výuce náboženství, v tvorbě programů pro mladé, a je také kaplanem pro mládež bíloveckého děkanátu.

Mgr. Kateřina Vlácilová

V roce 2000 nastoupila na Gymnázium a SOŠ ve Frýdku-Místku, které úspěšně dokončila v roce 2004, poté nastoupila na Ostravskou univerzitu v Ostravě, Filozofickou fakultu, Učitelství pro SŠ, obor Český jazyk a literatura – Historie, kde v roce 2009 vykonala státní závěrečnou zkoušku.

Nyní působí jako pastorační asistentka na DSM. Její práce spočívá především v pořádání různých akcí pro mládež, letních táborů pro děti na Středisku, zároveň vyučuje také náboženství v místní farnosti. Má na starost kurz animátorů, kde je jednou z hlavních organizátorek.

Dochází jako zástupce DSM mezi animátory z různých farností ostravsko-opavské diecéze a informuje je o tom, co se bude dít na středisku. Spolupodílí se na vytváření programů Večeru mladých na ostravsko-opavském biskupství. Je redaktorkou časopisu Vagónek, který vydává DCM ve spolupráci s DSM. Její činnost je určována podle momentální potřeby DSM a vztahuje se především na mládež.

Bc. Kateřina Bohatá

V roce 2003 ukončila maturitní zkouškou Gymnázium ve Frýdlantě nad Ostravicí a v roce 2009 státní závěrečnou zkouškou UP v Olomouci, obor Fyzioterapie. Současně je zaměstnaná jako pastorační asistentka na středisku mládeže. Hlavní náplní jejího povolání je práce s mládeží, organizace kurzu školy partnerství, výuka náboženství a udržování plynulého chodu DSM. Spolu

s Mgr. Kateřinou Vláčilovou se spoluúčastní Večerů mladých na biskupství v Ostravě, pořádá letní tábory mimo středisko mládeže a podle potřeby zastává různé momentální práce na Středisku.

Mgr. Jan Ligocký

V roce 2003 ukončil maturitní zkouškou Gymnázium Františka Živného v Bohumíně. Poté nastoupil na jednoleté pomaturitní studium anglického jazyka na Akademii J. A. Komenského v Ostravě. V roce 2009 úspěšně dokončil státní závěrečnou zkouškou OU v Ostravě, Pedagogickou fakultu, Učitelství pro 2. stupeň ZŠ, obor Občanská výchova – Dějepis.

Nyní působí na středisku pro mládež jako pastorační asistent. Jeho hlavní činností je práce s mládeží, organizování jednorázových aktivit a další momentální činnost na DSM. Mgr. Jan Ligocký se stará o chod DSM a spolu s Mgr. Kateřinou Vláčilovou pořádají kurzy animátorů.

Bc. Václav Kučera

V roce 2000 nastoupil na Střední průmyslovou školu elektrotechnickou ve Frenštátě pod Radhoštěm, kterou ukončil maturitní zkouškou. V roce 2010 ukončil státní závěrečnou zkouškou VUT v Brně, Fakultu elektrotechniky a komunikačních technologií, obor Automatizace a měřicí technika.

Na DSM nastoupil v roce 2011. Jeho současná pozice je taktéž pastorační asistent. Stejně jako všichni ostatní „týmáci“ je hlavní náplní jeho činnosti práce s mládeží, kolektivní spolupráce s ostatními pastoračními asistenty a zajišťování chodu celé fary a vagónu.

1.5.2 Práce pastoračních asistentů

Spočívá v různorodých činnostech zaměřených především na pořádání všech jednorázových akcí a stálých formačních kurzů. Nemalou část společenství DSM tvoří také farníci, které „týmáci“ navštěvují, mají možnost se zapojit do všech akcí, které se na středisku konají. Dále pak v případě výročí farnosti, pouti konané ke cti sv. Jana Křtitele, křížové cesty konané o na Květnou neděli apod., kdy při těchto akcích mají možnost zapojit se všichni farníci. Funguje zde také společenství seniorů, kteří se schází jednou měsíčně a mají možnost pobavit se o společných životních tématech, dále se zde schází pastorační a ekonomická rada, která se schází k vyřešení

otázek týkajících se života farnosti. „Týmáci“ se také zapojují do výuky náboženství, která probíhá na středisku a na místní ZŠ.

Pastorační asistenti zde mají svůj druhý domov, proto se musí naučit postarat se nejen sami o sebe, ale především o příchozí mladé lidi. Činnosti jako vaření, uklízení, hospodaření s penězi apod. jsou jakýmsi předpokladem práce pastoračního asistenta na DSM.

Na průběhu jednorázových akcí se podílí buď jeden pastorační asistent, který promyslí veškerý program, nebo se zapojí i ostatní „týmáci“, pokud se jedná například o formační kurz, který je náročnější na přípravu.

Akce kromě letních táborů probíhají vždy o víkendu, kdy se mládež z různých koutů diecéze sjíždí v pátek v podvečer na DSM. Zde už je vždy čeká celý tým, který má připravený uvítací program, případně různé hry a scénky. Mládež přespává ve vagónku Anežka, což je železniční lůžkový vagón, který byl přivezen do areálu DSM dvěma kamióny na podzim 2002 přesně na svátek sv. Anežky, a proto ho tehdejší pracovníci DSM pojmenovali Anežka. Slouží jako ubytovna pro účastníky nejen víkendových programů, má kapacitu pro 30 lidí, je v něm 10 kupé, do jednoho lze ubytovat 3 lidi. Ve vagónu jsou k dispozici také dva záchody. Vagón se stal neodmyslitelnou a jedinečnou součástí areálu DSM, dotváří atmosféru celého střediska. Během víkendu jsou pořádány různé adorace, mše sv., případně noční bdění v místním kostele, nebo v prostorách farní kaple.

Některé víkendy mají na starost pracovníci z Centra pro rodinu, kteří na víkendech pořádají přednášky na různá témata. Pokud se na DSM pořádá např. kurz školy partnerství, tak program vypadá jinak než na jednorázových akcích. Na tvorbě programu víkendu se podílí manželé Dostálovi z Centra pro rodinu a bývalí účastníci školy partnerství, kteří jej doprovází. Páry si zde můžou vyslechnout zajímavé přednášky od psychologů, manželů, doktorů apod. Dozvědí se o sobě spoustu nových věcí a naučí se spolupracovat v různých situacích. Tým DSM zde má na starost hry a scénky jak pro páry, tak pro všechny účastníky. Celý kurz je uzavřen slavnostní večeří a plesem, kdy se páry představí v různých maskách.

Jednorázová akce pořádaná Střediskem mládeže a konaná mimo DSM je Diecézní setkání mládeže s Mons. Františkem Václavem Lobkowiczem, kdy se pravidelně v sobotu před květnou nedělí sjíždí mládež z celé ostravsko-opavské

diecéze a může si vyslechnout zajímavé přednášky, svědectví, zahrát hry a pobavit se spolu s mládeží ve své věkové kategorii.

Tato jednorázová akce je na přípravu náročná, a proto středisko do přípravy programu zapojuje animátory z děkanátů a farností ostravsko-opavské diecéze. Jedná se především o stravování, samotný program, zařizování dopravy apod.

2 Dotazníkové šetření v Diecézním středisku mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí

Středisko mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí jsem měla možnost již několikrát navštívit jako účastnice některých jednorázových akcí a formačního kurzu školy partnerství. Když jsem se rozhodovala a hledala námět bakalářského projektu mezi různými středisky, které znám, tak DSM bylo mezi nimi.

Po rozhovoru s o. Kamilem Strakem, který na inovaci a návrh jednorázových aktivit přistoupil, jsem se rozhodla pro dotazníkové šetření, které považuji za nejvhodnější pro zjištění zájmu mladých, jejich pohledu na jednotlivé jednorázové akce, jejich trávení volného času a možného výběru nových navržených akcí obsažených v tomto dotazníku.

Dotazníkové šetření probíhalo na několika jednorázových akcích během půl roku a lidé přicházející na středisko měli dotazníky vždy k dispozici díky ochotě a obětavosti pracovníků střediska, kteří jim je vždy ochotně poskytli a vysvětlili, i během mé nepřítomnosti na DSM.

Poté co jsem obdržela vyplněné dotazníky zpět, jsem mohla začít s jejich vyhodnocováním, kdy jsem se zaměřila na jednorázové aktivity, které v tomto dotazníkovém šetření vzešly jako méně či minimálně navštěvované. Z toho vyplývají vlivy působící na navštěvovanost z hlediska zaměření, věkové kategorie, ročního období, akce konané uvnitř nebo vně střediska a další důležité okolnosti, které ovlivňují počet účastníků. Důležitou roli hraje především náplň programu, propagace a informovanost o těchto akcích, a také zaujetí pro jejich samotný název.

2.1 Dotazník

Slovo dotazník se spojuje s dotazováním, s otázkami. Je to způsob písemného kladení otázek a získávání písemných odpovědí.

Dotazník je nejfrekventovanější metodou zjišťování údajů. Tato frekventovanost je často dána lehkou konstrukcí dotazníku.

Dotazník je určen především pro hromadné získávání údajů. Myslí se tím získávání údajů o velkém počtu odpovídajících. Proto se dotazník považuje za ekonomický výzkumný nástroj. Můžeme jím získat velké množství informací při malé investici času.¹⁶

2.1.1 Základní terminologie

Osoba, která vyplňuje dotazník, se nazývá respondent. Jednotlivé prvky dotazníku se nazývají otázky. Otázka dotazníku se však označuje jako položka. Položka je vhodnější označení tehdy, když výrok nemá tázací, ale oznamovací formu. Zadávání dotazníku se nazývá administrace.¹⁷

2.1.2 Cíl dotazníku

Každý dobře zkonstruovaný dotazník má jasně stanovený cíl. Je to základní podmínka racionálně plánovaného výzkumu. Cíl musí být dostatečně konkrétní, dotazník totiž není nástroj, ve kterém jen zkusíme možnosti odpovědí, není to kvíz, který vidáváme na televizních obrazovkách. Není-li cíl dotazníku promyšlený a jasný, odrazí se to v celé koncepci dotazníku, v jeho obsahu, formě položek, struktuře a někdy i grafické podobě.

To, že je dotazník ekonomický nástroj, by nemělo vést badatele k podceňování racionální a systematické práci na konstrukci dotazníku.¹⁸

¹⁶ GAVORA, P. *Úvod do pedagogického výzkumu*. 2. Vydání. Paido : Brno, 2010. str. 121. ISBN 978-80-7315-185-0.

¹⁷ GAVORA, P. *Úvod do pedagogického výzkumu*. str. 121

¹⁸ GAVORA, P. *Úvod do pedagogického výzkumu*. str. 121

2.1.3 Struktura dotazníku

Dotazník má mít promyšlenou strukturu. Při přípravě dotazníku je potřeba základní otázku nejprve rozdělit do několika okruhů. Každý z nich se potom konkretizuje položkami.

Jinými slovy to znamená, že dotazník nemůžeme konstruovat tak, že výzkumník hned od samého začátku začne tvořit položky. Tímto způsobem se obyčejně nepodaří vytvořit vyvážený dotazník a dobré pokrytí problematiky položkami.

Dotazník se obyčejně skládá ze tří částí. Vstupní část se skládá z hlavičky (název a adresa instituce, která zadává dotazník, a jméno autorů dotazníku). Vstupní část dále vysvětluje cíle dotazníku. Obyčejně zdůrazňuje i význam respondentových odpovědí při řešení dané problematiky. Tím motivuje respondenta k pečlivému vyplňování dotazníku a v případě zasílaného dotazníku i k jeho vrácení.

Vstupní část obsahuje i pokyny, jak dotazník vyplňovat. K pokynům bývá někdy připojen ilustrativní příklad vyplnění.

Druhá část obsahuje vlastní otázky. Seřazení otázek nebývá vždy tematické, tj. pořadí jednotlivých otázek je různě strukturované. Toto pořadí se ruší z psychologických důvodů. Obyčejně na prvních místech bývají otázky lehčí a přitažlivější. Je to proto, abychom respondenta neodradili. Uprostřed bývají otázky těžší a méně zajímavé. Ke konci jsou umístěny otázky, které mají důvěrnější charakter. Na konec bývají zařazeny i faktografické otázky. Je to proto, že respondent může být na konci dotazníku unavený a faktografické otázky obyčejně nebývají tak náročné jako jiné typy otázek.

Na konci dotazníku bývá poděkování respondentovi za spolupráci.¹⁹

2.2 *Průzkum ve středisku mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí*

Ve svém bakalářském projektu jsem se zaměřila na návrh a inovaci jednorázových aktivit DSM ve Staré Vsi nad Ondřejnicí. K této inovaci bylo pro mě nejvhodnější provést v daném středisku průzkum.

¹⁹ GAVORA, P. *Úvod do pedagogického výzkumu*. str. 122

Dotazník obsahoval 22 otázek, zaměřeny na osobní preference jednotlivých respondentů, trávení volného času, využívání jednotlivých jednorázových aktivit na Středisku a další obecné otázky v rámci těchto aktivit a volného času.

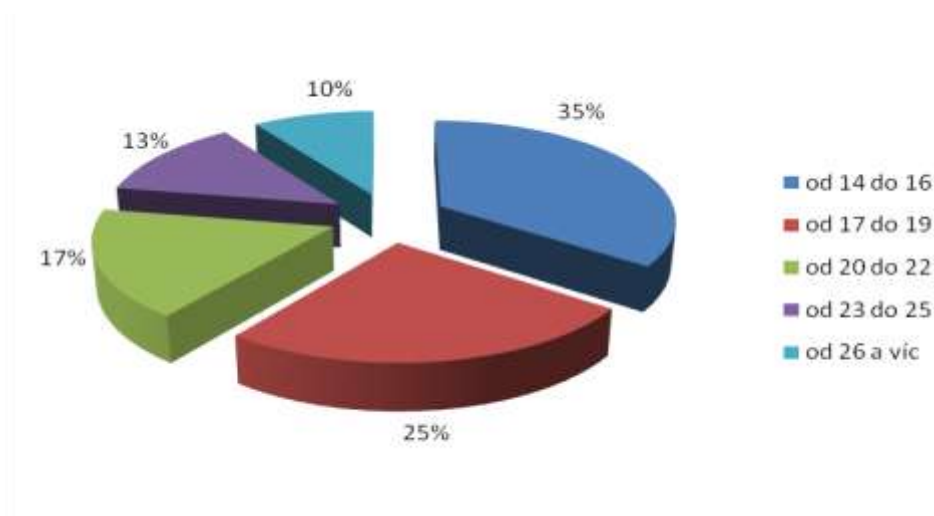
Respondenti, kteří na dotazník odpovídali, byli vybráni náhodně, na akcích, které na DSM probíhaly.

2.3 Diskuze

Celkem se průzkumu zúčastnilo 63 respondentů, z toho 28 mužů a 35 žen.

Věkové rozmezí (graf č.1) bylo mnohočetné, ale nejvíc se zde vyskytovala věková kategorie od 14 do 19 let, a to v počtu 38 dotazovaných (60%). Další nejčastější věková kategorie je od 20 do 25 let v počtu 19 respondentů (30%). Poslední skupina je od 26 let a víc, kdy dotazník vyplnilo 6 lidí (10%). Odpověď na tuto otázku poukazuje na to, že středisko navštěvují převážně studenti a mládež ve věku, kdy se potřebují začlenit do určité skupiny lidí, najít si přátele a smysluplně trávit volné dny.

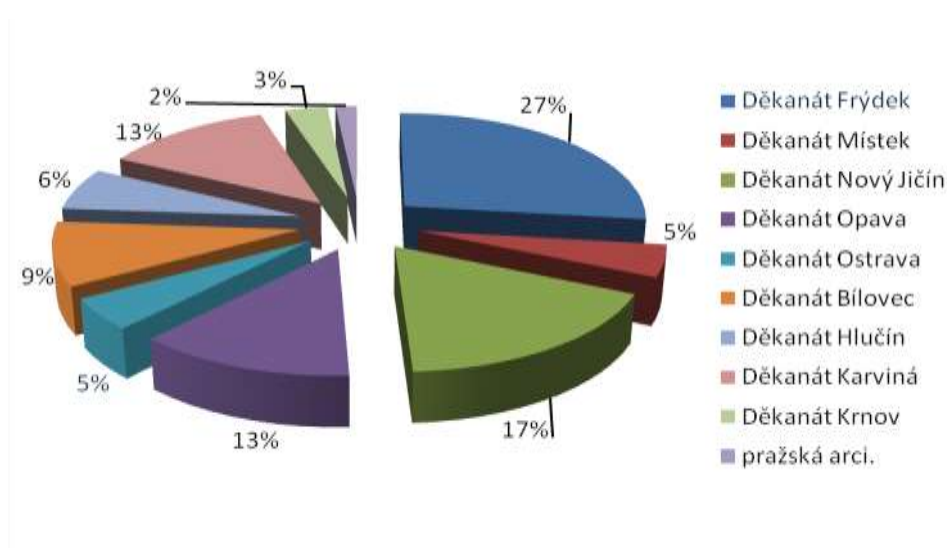
Graf č. 1. Věk respondentů

U otázky č. 3 jsem zjišťovala, z jaké farnosti, případně děkanátu mládež na středisko jezdí nejčastěji (graf č. 2). Z průzkumu vzešlo, že tomu tak je z děkanátu Frýdek, kde středisko navštěvuje 27% respondentů (17 dotazovaných). V pořadí za ním se řadí děkanát Nový Jičín, v účasti 17% (11). Děkanát Karviná a Opava navštěvuje středisko v průměru stejný počet lidí, a to 13% (8). Méně početná účast je v děkanátu Bílovec v 9 % (6) lidí a za ním se řadí děkanát Hlučín v 6% (6). Děkanát Místek v účasti ve srovnání s Frýdkem zaostává, kdy nepřevyšuje

5% (3). Stejně je na tom i Ostrava, kde by se mohlo očekávat vzhledem k dobré dostupnosti, že by účast mohla být největší. Vyskytl se zde i účastník z pražské arcidiecéze. Vzhledem k celkové dostupnosti střediska jsou tyto odpovědi odpovídající. To, že se zde vyskytl účastník z Prahy, je výjimečné, protože vzdálenost z těchto míst do Ostravy je velká a v tomto případě to bývá většinou host.

Graf č. 2 Děkanáty a jejich zastoupení respondenty

Otázka č. 4 je zaměřená na celkovou navštěvovanost jednotlivých respondentů. Z průzkumu vzešlo, že 70% (44) dotazovaných bylo na středisku poněkoličaté, 20% (13) poprvé a 10% (6) podruhé. Z těchto odpovědí vyplývá, že první akce je zaujala a účastníci se na středisko vrací rádi.

Dále jsem se zaměřila na roční období a výběr aktivity s ním související. Z převážné většiny tato skutečnost u respondentů nemá vliv na výběr aktivity. Převáděno na procenta, 78% (49) respondentů toto neovlivňuje.

Otázka č. 6 byla zaměřená na upřednostňování ročního období. Součet odpovědí neodpovídal počtu respondentů, protože dotazovaní mohli uvést více odpovědí.

Z této otázky vyplývá, že 51% respondentů upřednostňuje léto (36 dotazovaných), což jsou většinou letní prázdniny, kdy se konají různé tábory apod.

Šestnáct respondentů upřednostňuje jaro (jarní prázdniny) a zhruba stejný počet dotazovaných podzim a zimu (9, 10).

Pokud bychom se podívali na akce konané v těchto obdobích, zda jejich účast odpovídá počtu zúčastněných, tak vidíme, že zde převládá jarní období, kdy akce v něm pořádaná je Diecézní setkání mládeže, kterého se účastní nejvíc dotazovaných.

Naopak noční bdění, pořádané v zimním období je na tom výrazně lépe, než ostatní jednorázové akce i přesto, že počet respondentů, kteří toto období neupřednostňují, je menší. Opačný případ je léto, kdy na akci, která se v tomto období pořádá (prázdniny), jezdí mizivý počet respondentů.

Informace z této otázky jsem si dále rozdělila do skupin, kdy respondenti uvedli dvě roční období. Šest dotazovaných uvedlo jaro a léto, pouze dva respondenti uvedli kombinaci léta a zimy a stejný počet dotazových kombinaci léta a podzimu.

Z těchto odpovědi se dá vyvodit, že i když respondenti upřednostňují léto a je to období, kdy by na středisku mělo být nejvíc účastníků, protože jsou prázdniny, tak výsledky tomu neodpovídají. Proto při inovaci jednorázových aktivit je vhodné brát tuto informaci jako podstatnou.

U otázky č. 7, která byla zaměřena na aktivity uvnitř střediska a vně, by se dalo říct, že téměř polovina dotazovaných 31 respondentů, (51%) preferuje obojí. Přičemž důvody „pro“ uvádějí různé. U aktivit uvnitř střediska 4 (7%) respondenti vnímají bezpečí, jeden dotazovaný vnímá větší možnost přednášení a tři dobrou vybavenost střediska. Důvody pro aktivity v přírodě jsou v deseti odpovědích „více možností“, v osmi „akční“ hry v přírodě, a také zde má velký podíl pohyb a čerstvý vzduch, kdy na tyto odpovědi v obou případech odpovědělo šest respondentů.

Pokud dotazovaní napsali na tuto otázku odpověď „uvnitř“ i „vně“ střediska, tak důvodem pro tuto možnost byl ve většině případů vyvážený program, kdy takto odpovědělo 8 (13%) respondentů. Dále sedm dotazovaných odpovědělo, že vždy záleží na aktivitě. A dva respondenti uvedli, že vše souvisí s počasím.

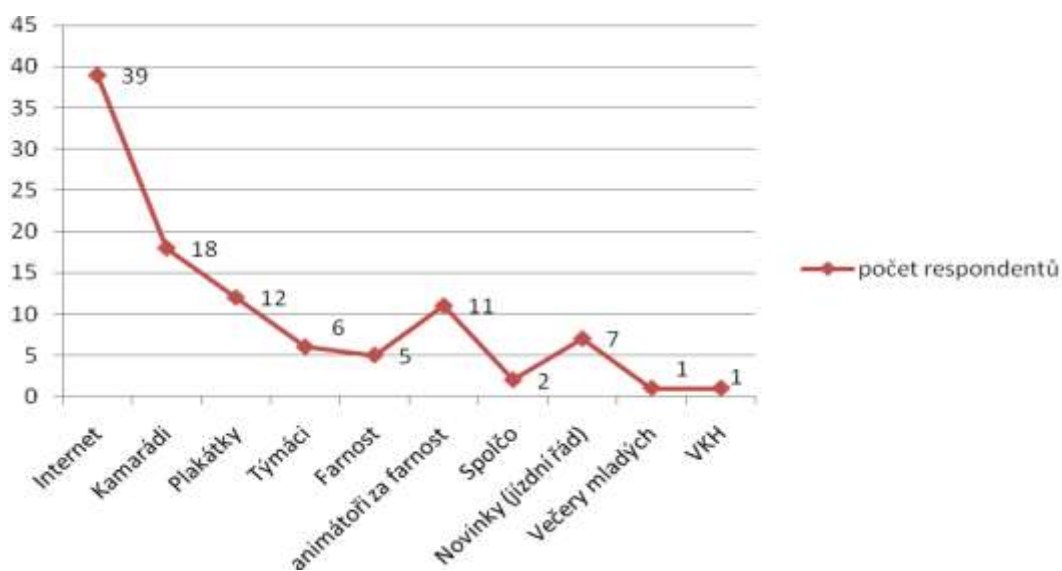
Když opomeneme odpověď, na kterou 33 dotazovaných (54%) odpovědělo, že preferují aktivity uvnitř i vně střediska, kdy důvod jsem již uvedla, tak 22 respondentů (36%) uvedlo, že jim více vyhovují aktivity v přírodě. Tato částka není malá a dala by se srovnat s otázkou č. 12, kde jsem se ptala na nově navržené aktivity. Zde byla otázka, která se týkala vycházek a turistiky. Právě tato aktivita má

u respondentů největší váhu. Proto by se její odpověď mohla použít při další práci s navržením nových aktivit.

Další otázka v dotazníku, se zabývala informovaností o akcích na DSM (graf č. 3). Nejvíce respondentů (38 dotazovaných, 60%) se o nich dozvídá z internetu, dále od kamarádů (17 respondentů, 27%) a také z plakátků (12 dotazovaných, 19%). Co by se dalo hodnotit kladně, jsou zástupci animátorů za jednotlivé farnosti, kde se o akcích na DSM dozvídá 11 respondentů (17%), ale naopak tomu tak je u „spolča“(společenství mládeže), kde takto odpověděli pouze 2 respondenti (3%).

Malá informovanost je od vysokoškolského katolického hnutí (dále VKH) a Večerech mladých. Pouze 1 dotazovaný se od těchto zdrojů dozvídá o akcích na středisku, což je mizivý počet respondentů. Protikladná je odpověď, kde se 5 dotazovaných (8%) o těchto akcích dozvídá ve své farnosti, ale přitom od zástupců, kteří mají tyto akce do farnosti zprostředkovávat odpovědělo 11 respondentů (17). Tudíž je mnoho důvodů, kde nastal komunikační šum. Zda je to chyba zástupce, nebo animátora, který ve své farnosti tyto akce nepředává svému knězi. Prospěšná může být i odpověď na „týmáky“, kdy se pouze 6 respondentů (10%) dozvídá přímo od nich o akcích na DSM.

Graf č. 3 Zdroje informovaností o jednorázových akcích na Středisku

Otázka č. 9 mohla zmapovat, jaké jiné aktivity, společenství mládeže, tzv. „spolča“, nebo střediska respondenti využívají. Nejvíce preferují nebo mají u nich ve farnosti dostupná spolča, a to ve 27% dotazovaných (23). Tato odpověď je

určitě kladná pro farnost, protože je dobré, že u nich tato společenství fungují. Dále nejvíc respondentů odpovědělo, že využívá schólu, kde se dá předpokládat, že tuto odpověď uvedly ženy/dívky. 12 Dotazovaných využívají různé aktivity nebo akce ve farnosti (14%), kam zařadili i ministrování. 12% respondentů (10) uvedlo, že se účastní různých akcí pro věřící mimo DSM. U této odpovědi je rozhodující, na co je daná akce zaměřená a zda je pro respondenta atraktivní.

Z dalších opovědí bych se zmínila o využívání skautu v jednotlivých farnostech, kde na tuto otázku odpovědělo 9% (8), dále zhruba 6% respondentů (5%) využívá Přístav Rajnochovice, o kterém se dá říci, že je konkurence schopný. 5% dotazovaných (4) využívá animátory, což není až tak velké množství, 2% (2) využívá CSVČ sv. Jana Bosca a 1% (1) uvedlo dům sv. Ignáce a Tv Noe.

Z této otázky vyplývá, že pro respondenty mají společenství ve farnosti velký význam.

Desátá otázka byla v dotazníku pro můj průzkum velice důležitá. Zjišťovalo se, jaké jednorázové aktivity dotazovaní na středisku využívají. Otázka byla položena takovým způsobem, kdy respondent mohl zakřížkovat buď odpověď, že na akci byl, nebo že se na ni chystá, anebo jí mohl doporučit ostatním. Na konci zůstalo volné políčko, pro případ, že by někdo byl i na jiné jednorázové akci, která v této otázce nebyla zmíněná.

U této odpovědi při otázce, na které akci jsi byl/a, se můžeme dozvědět, že nejvíc navštěvované je Diecézní setkání mládeže (23%, 45 respondentů). Tato odpověď je pro DSM zajisté kladná, protože příprava na toto setkání bývá velice náročná a je zapotřebí do ní zapojit vedoucí společenství z farnosti. Proto je dobré vědět, že je podle dotazovaných také kvalitní. Většina respondentů uvádí důvody, proč jezdí na diecézní setkání, například setkání se známými a novými lidmi, dobrý a bohatý program, výborná atmosféra, dozvědění se něčeho nového, nové myšlenky a mezi posledními důvody je také podpora diecéze.

Z dotazovaných se dále nejvíc respondentů zúčastnilo Nočního bdění (13%, 24 dotazovaných). Důvody k výběru této aktivity, které uvádějí, jsou duchovní prožitek, zajímavé prožití modlitby, ztišení se apod. Jelikož na středisko jezdí převážně věřící mládež, tak se tato odpověď dala předpokládat.

Mezi třetí nejnavštěvovanější jednorázové akce se dá zařadit ples střediska, který navštívilo 10% respondentů (19). Důvody, které uvedli pro tuto akci, jsou poznání nových lidí, velice kvalitní zábava, skvělý prožitek a zážitky. Plesu se pravděpodobně účastní i ti, kteří na jiné akce nejezdí.

7% respondentů (14) uvedlo, že se zúčastnilo Silvestru, přičemž tato akce pro ně byla přínosná v poznání nových lidí, prožitek ve společenství lidí a využití toho, že nebyli na Silvestra doma sami. Zhruba stejný počet respondentů (tedy 7%, 13 respondentů) odpověděli, že na akcích poskytli svou pomoc při vaření, a uvedli, že se naučili něco nového a pomohli prospěšné věci. 6% dotazovaných (12) navštívilo akci Velikonoce a uvádějí, že to bylo příjemné prožití, dobrý duchovní program a sympatičtí lidé.

Velice kladně byla hodnocena akce Brigády, které se zúčastnilo zhruba 5% dotazovaných (9). Respondenti zde vnímali skvělou atmosféru, poznání nových lidí a dobrý pocit z vykonané práce.

Aktivity jako jsou Tvořivý víkend, Víkend pro cetileté a Jarní prázdniny se zúčastnilo přibližně 4% dotazovaných (7). Ti, kteří byli na Tvořivém víkendu, se něco nového naučili, dostali nové podněty a byl to pro ně přínosný víkend. Víkend pro cetileté hodnotili jako moc dobrý a jeden dotazovaný na něm ocenil, že nebyla večerka. Jarní prázdniny měly podle respondentů bohatý program a byly to pro ně dobře využitě dny.

Zhruba 3% dotazovaných (6) navštívila na DSM Prázdniny, kdy nejvíc vnímali skvělou partu, která se na této akci utvořila.

2% respondentů (4) navštívila akci jako je Cyklopout', Hudební víkend nebo Animátorský kurz, přičemž tato akce není zařazena do jednorázových aktivit, někdo z dotazovaných ji připsal do volného políčka a jako důvody uvedl osobní růst a duchovní přínos.

Cyklopout' dotazovaní hodnotili jako poznání svých hranic a dobrou zábavu. Hudební víkend byl pro některé z respondentů kvalitní ve hře na nástroje, bylo zde vytvořeno dobré společenství a možnost vytvořit kapelu.

Mezi nejméně navštěvované jednorázové akce respondenti uvedli Taneční víkend a Podzimní prázdniny. Přičemž důvody uvedli pouze u Tanečního víkendu, kdy zde respondenti byli pouze proto, že je baví tančit.

Jeden dotazovaný do prázdného políčka připsal Školu partnerství, kdy tato akce opět nepatří do jednorázových aktivit. Jako důvody uvedl skvělou atmosféru, profesionální přístup a zajímavé přednášky.

U této otázky bych se dále zmínila o odpovědi na otázku, zda se na jednotlivé akce respondenti „chystají“. Dá se předpokládat, že odpověděli buď dotazovaní, kteří na této akci už jednou byli, nebo jim některá z akcí přišla pro ně velice atraktivní.

Nejvíce respondentů se chystá na Diecézní setkání mládeže (16%, 13 dotazovaných), o něco méně (11%, 9 dotazovaných) by rádo navštívilo ples Střediska, Cyklopout' a Hudební víkend. U Hudebního víkendu by se to dalo očekávat, protože se jedná o nově navrženou akci a pokud mládež nějakým způsobem zaujala, tak se na ní budou rádi vracet, případně ji doporučí svým kamarádům.

10% dotazovaných (8) se chystá na Taneční víkend a Silvestr, dále pak 5% (5) na Noční bdění, kde na předchozí otázku (byl/a) odpovědělo 13% (24).

4% respondentů (4) uvedli, že se chystají na Tvořivý víkend, 3% (3) na Víkend pro cetileté a Písmo svaté. Nejméně atraktivní jsou pro dotazované akce jako Děkuj, vítěj, vzpomínej, Brigády a Vaření.

Respondenti se dále chystají na Taneční víkend a Silvestr 10% (8). Na akci jako je Noční bdění, na kterém bylo zhruba 13% respondentů (24), se chystá pouze 3% dotazovaných (5).

Vzhledem k účasti jsou na tom dobře akce jako je Vaření a Brigády, na kterou se chystá zhruba 4% respondentů (1). Naopak na akci jako jsou Jarní prázdniny a Velikonoce se nikdo z dotazovaných nechystá.

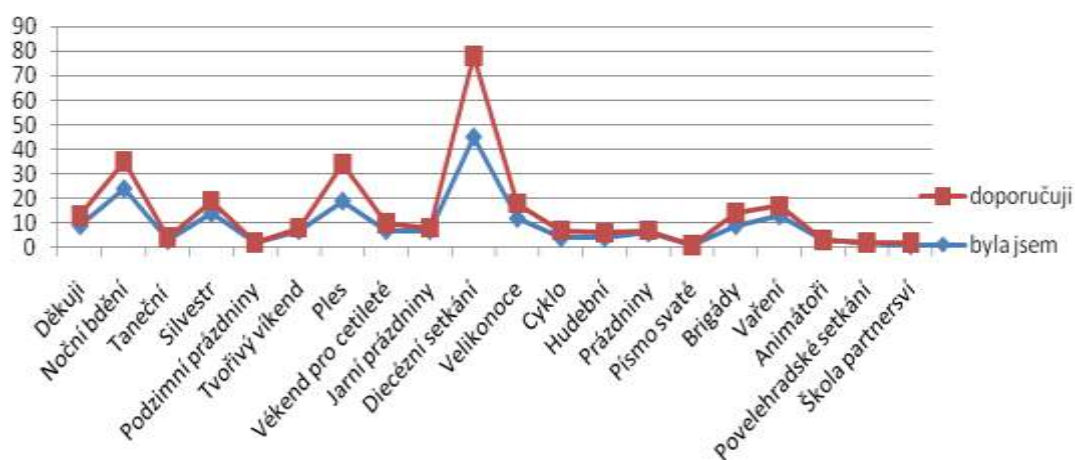
U odpovědi, při které respondenti zakřížkovali „doporučuji“, opět nejlépe dopadlo Diecézní setkání mládeže (34%, 33 dotazovaných). Můžeme říct, že tato akce je pro mládež atraktivní, přínosná a její konání má význam. Další jednorázové akce, které respondenty oslovily, jsou ples střediska s 16% (15) a Noční bdění s 11% (11). U těchto tří jednorázových akcí by se dalo říct, že jsou hodně navštěvované, mají kvalitní a perspektivní program.

Co se týče akcí, jako jsou Velikonoce, tak všichni respondenti, kteří odpověděli, že na této akci byli, by ji také doporučili. Atraktivní se pro dotazované

zdála být i Brigáda na DSM, kterou by doporučilo 5% respondentů (5), stejně je na tom i Silvestr.

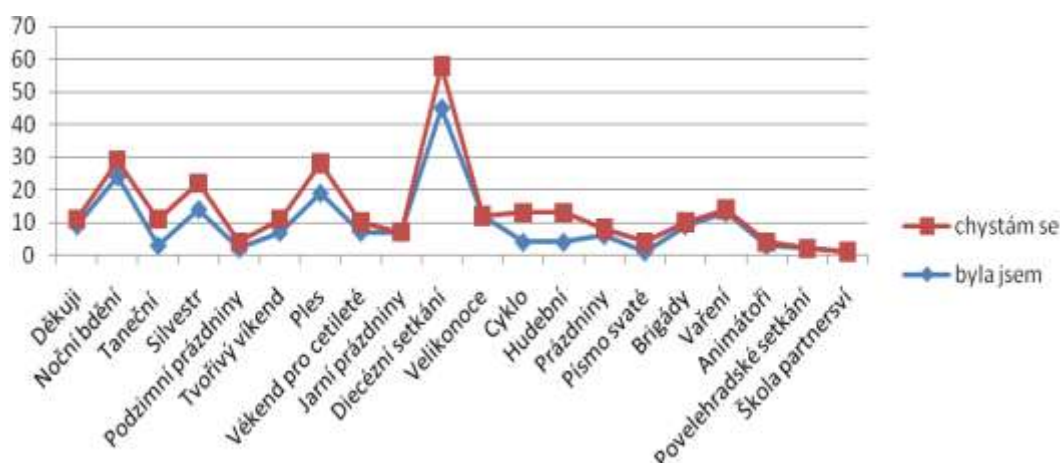
Zajímavé bylo srovnání akcí „byla jsem“ a „doporučuji“ (graf č. 4), kdy můžeme vysledovat, že opravdu největší úspěch má Diecézní setkání mládeže, Noční bdění a ples střediska. Dále pak Silvestr a možná trochu překvapivě Brigády a Vaření na různých akcích, které se konají.

Graf č. 4 Srovnání odpovědí doporučuji a byla jsem

Dále je zajímavé srovnání odpovědi „chystám se“ a „byla jsem“ (graf č. 5), kdy se dá předpokládat, že akce jako je diecézní setkání mládeže bude mít účastníky pokaždé, protože na tuto akci jezdí nejvíc respondentů. To samé, ale už s velkým poklesem účastníků by se dalo říct o akcích jako je noční bdění, Silvestr a ples. Při inovaci aktivit, by bylo dobré zaměřit se na taneční víkend, prázdniny, písmo svaté. U jednorázové aktivity, jako je například cyklopout' a hudební víkend se tento zájem dá předpokládat, protože to jsou poměrně nové jednorázové aktivity, proto jejich zájem nemusí být tak velký.

Graf č. 5 Srovnání odpovědí chystám se a byla jsem

Jednorázové akce, které z mého průzkumu vyšly jako méně navštěvované, a ty, které doporučeny nebyly, jsou například Taneční víkend, Tvořivý víkend, Podzimní prázdniny, Jarní prázdniny, Víkend pro cetileté a další. Více je ovšem těch, které nejsou doporučeny a kterých se zúčastňuje mizivý počet lidí. Proto by případná inovace těchto akcí mohla tuto situaci zlepšit.

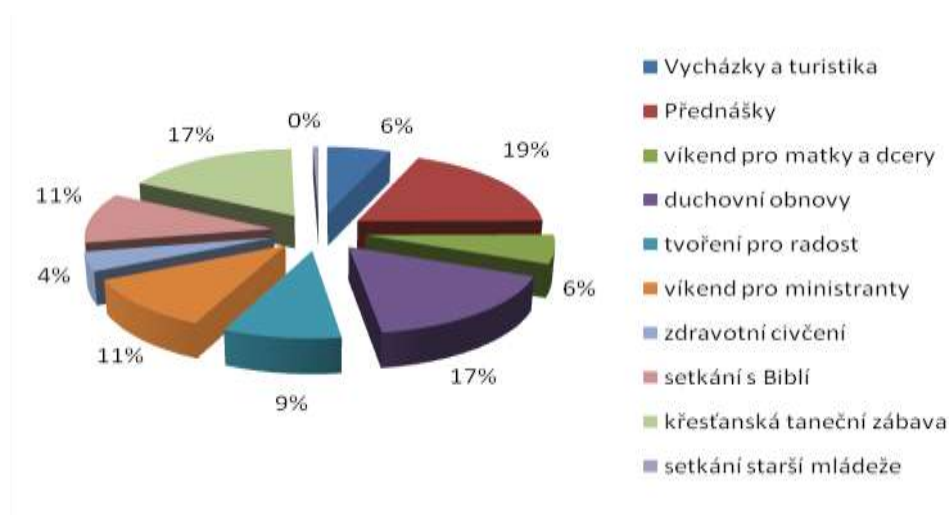
U otázky č. 11 jsem se zaměřila na to, kolika denní akce dotazovaní preferují. Z vyhodnocení vzešly dvoudenní (48%, 35 dotazovaných), což je předpokládající fakt pro víkendové akce na středisku. Jednodenní akce a jiná možnost na tom byla stejně, na kterou odpovědělo 26% dotazovaných (19). Důvody, které respondenti uvádějí, jsou například, že záleží na tom, o jakou akci jde, některým je to jedno a někdo by naopak uvítal akce vícedenní.

Otázka č. 12 byla pro tento průzkum také jednou ze stěžejních. Jednalo se o navrzení nových akcí a respondenti měli uvést, kterou by na DSM uvítali (viz graf č.6). Jedná se především o přednášky (19%, 37 dotazovaných), křesťanskou taneční zábavu (17%, 33 respondentů), stejný počet procent obdržela duchovní obnova, o něco méně pak víkend pro ministranty a setkání s Biblí (11%, 22 dotazovaných). Záměrně zde byla vyjmenovaná aktivita jako tvoření pro radost, která nese podobný název jako jednorázová akce Tvořivý víkend. Tato aktivita by u dotazovaných měla případnou 9% (18) účast, což je vzhledem k účasti na Tvořivém víkendu (4%) o něco víc. Tudíž malá změna názvu akce má u těchto dotazovaných nemalý význam, i když činnosti, které by se na ní prováděly, jsou téměř totožné.

Méně atraktivní se respondentům můžou také zdát vycházky a turistika, nebo víkend pro matky a dcery s 6% (12).

Při návržení nových akcí, by se daly brát v potaz přednášky, křesťanská taneční zábava a setkání s Biblií.

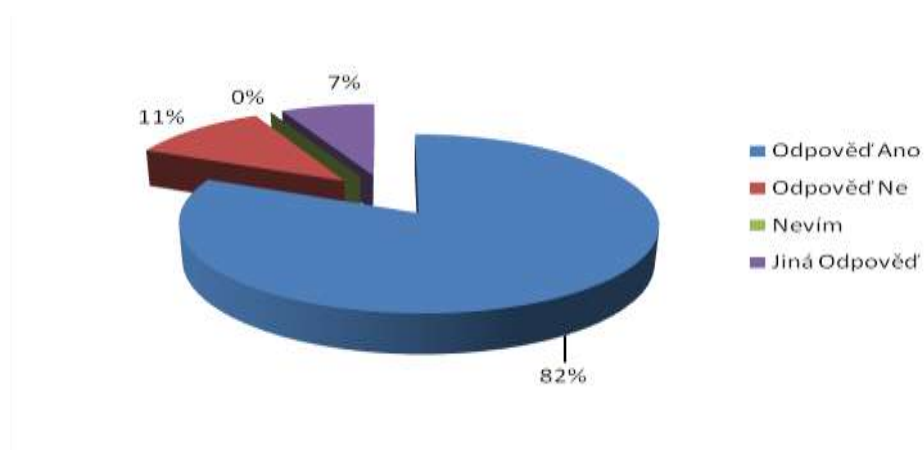
Graf č. 6 Navržení nových aktivit (výběr z předepsaných)

Otázka č. 13 obsahuje 4 výroky. U prvního jsem se zaměřila na množství lidí, které respondenti na akcích „snesou“, druhý se zabývá nevěřící mládeží, třetí rozšířením dosavadní nabídky a také se měli dotazovaní zmínit, zda by nechali vše tak, jak je. Zakřížkovat měli buď odpověď ano-souhlasím, ne-nesouhlasím, nevím, nebo doplnit odpověď jinou.

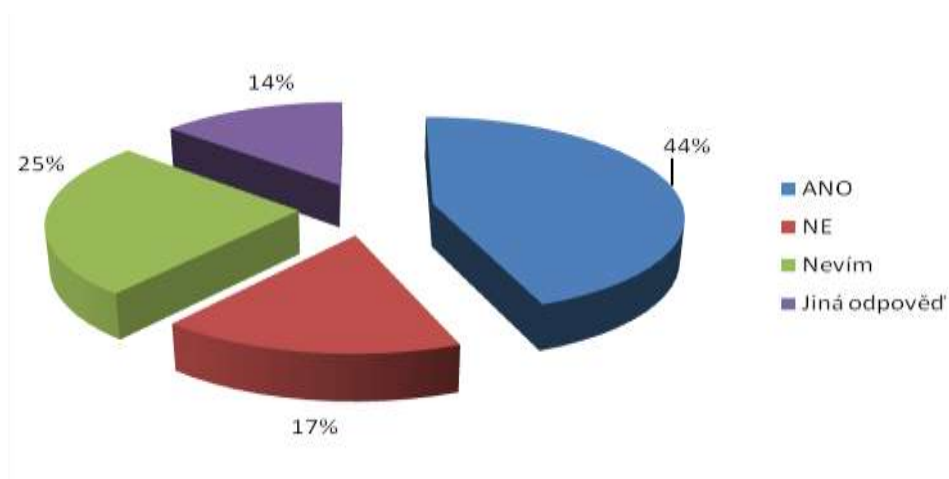
U výroku, zda respondenti upřednostňují akce, kde je hodně lidí (graf č. 7), uvedlo 82% (44) respondentů, že ano, dále pak 11% (6) ne a 7% dotazovaných (4) uvedlo, že preferují menší kolektiv lidí a u několika respondentů záleží na typu akce.

Graf č. 7 Uvítáš na jednorázových akcích více lidí?

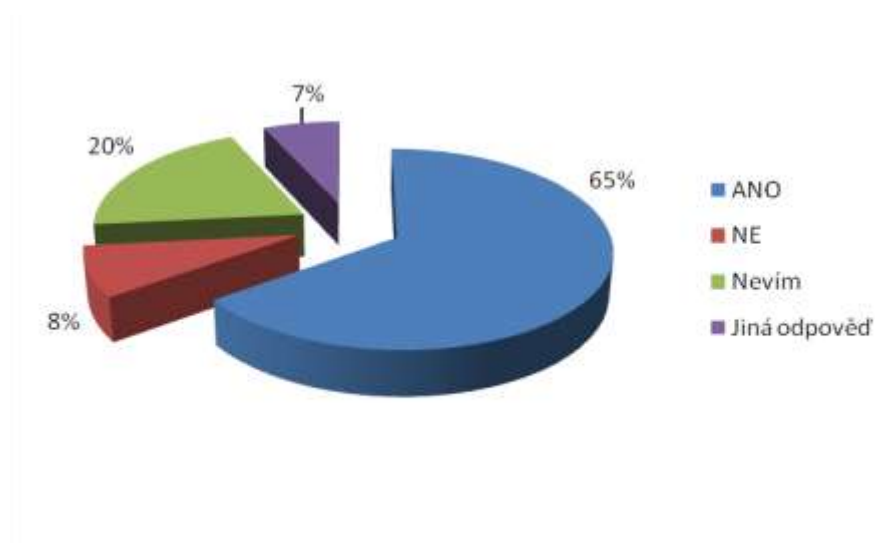
Výrok č. 2 týkající se účasti nevěřící mládeže na akcích (graf č. 8) dopadl tak, že 44% (26) odpovědí bylo ano. Nemalý počet je také 25% (15) s odpovědí nevim. Sedmnáct procent obdržela odpověď ne a 14% (10) jiná odpověď. Respondenti tuto otázku zdůvodnili například, že záleží na tom, co to bude za akce, některým to připadá, jako dobrý nápad a naopak jiní dotazovaní by je na DSM uvítali pouze v případě, pokud jsou hledající.

Graf č. 8 Měla by na DSM jezdit i nevěřící mládež?

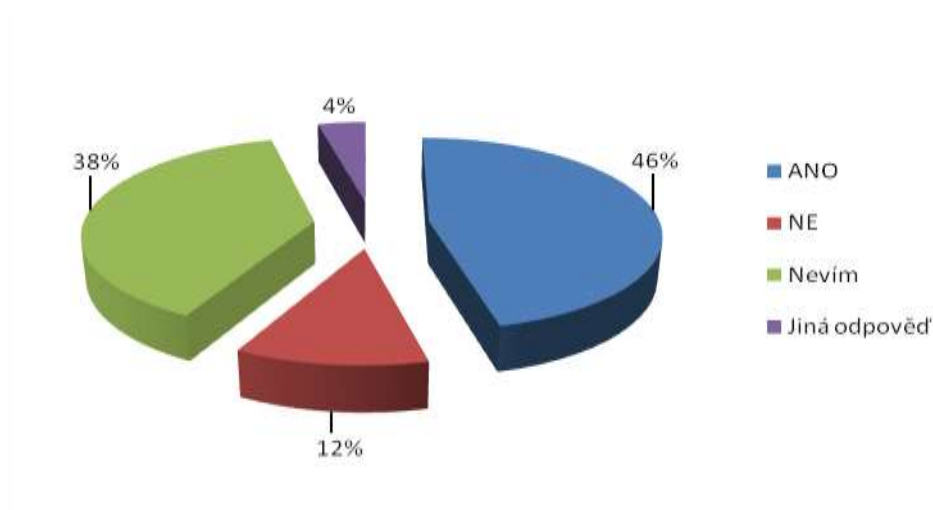
Výrok č. 3, zda by na DSM mělo vše zůstat tak, jak je (graf č. 9), dopadl s 65% (39) odpovědí ano. 20% respondentů (12) na tuto otázku nedokázalo odpovědět, 8% (5) odpovědělo ne a 7% (4) uvedlo jinou odpověď. Argumenty pro jinou odpověď byly ve většině případů takové, že je stále na čem pracovat a je těžké říct, zda by to středisku nějakým způsobem pomohlo.

Graf č. 9 Měly by na DSM zůstat všechny jednorázové aktivity stejné?

Poslední výrok pojednával o tom, zda by respondenti uvítali novou aktivitu, která by rozšířila dosavadní nabídku (graf č. 10). 46% (24) odpovědělo, že ano, 38% (20) nevím, 12% (6) ne a 4% (2) napsalo jinou odpověď. Dotazovaní, kteří uvedli jinou odpověď, mají pocit, že akcí je dost, ale klidně by uvítali i něco nového.

Graf č. 10 Uvítal/a bys na DSM novou jednorázovou aktivitu?

Závěrem této otázky se dá říci, že dotazovaní mají rádi, když je na středisku větší množství lidí, tudíž z toho vyplývá, že například Diecézní setkání mládeže je pro ně ideální akcí a na akce, o kterých je známo, že nemají velkou účast, už nejezdí.

Pokud by se na DSM objevila nevěřící mládež, neměl by to být takový problém, ale vzhledem k tomu, že na tuto otázku odpovědělo pouze 63 dotazovaných, z čehož nelze usoudit, že by to tak mělo být, tak zde není takový velký předpoklad. U této otázky by bylo zapotřebí větší množství odpovídajících, aby se dalo s jistotou říci, že by se nevěřící mládež na DSM mohla vyskytovat.

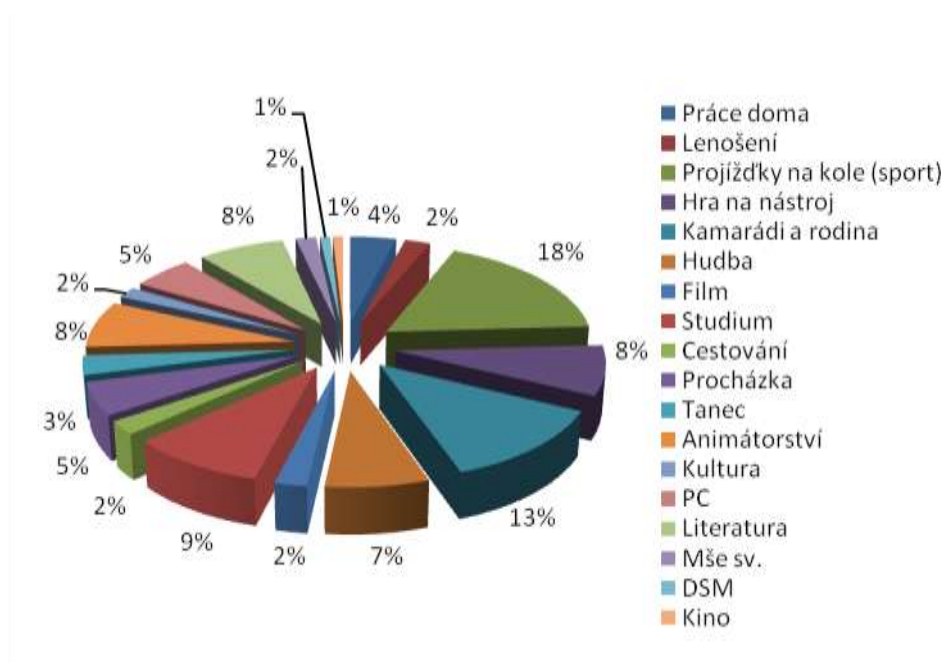
U třetího výroku není jasné, zda by na DSM uspěla nějaká změna, ale u dalšího výroku by 46% (24) novou aktivitu uvítalo. Tyto dva výroky zde byly záměrně, kde každý z výroků byl položen trochu jinak. Někteří dotazovaní zřejmě toto nepostřehli. Přesto je větší počet těch, kteří by na DSM nic nezměnili.

Další otázka se v mém průzkumu zabývala trávením volného času (tabulka č. 11). Tito respondenti svůj volný čas tráví nejvíc sportem, přičemž nejvíc byly uváděny projížďky na kole (18%, 40 dotazovaných), kamarádi a rodina (13%, 28), studium (9%, 21). Důležitou roli hraje u dotazovaných také četba knih a animátorství 8% (17). Z dalšího výčtu trávení volného času je to pak hudba, PC, hra na hudební

nástroj, procházky, práce doma apod. Co mě na této otázce zaujalo, je to, že jen dva respondenti odpověděli, že tráví svůj volný čas na DSM.

Pro většinu dotazovaných má příroda a sport velký význam, tudíž navržení nových aktivit by se mohlo týkat právě tohoto faktu.

Graf č. 11 Trávení volného času

Otázka č. 15 se respondentů dotazovala, zda jsou spokojeni s tím, jak tráví svůj volný čas, přičemž odpověď neměli zdůvodnit.

Většina dotazovaných (53 osob) odpověděla, že je s trávením volného času spokojena a jen 10 (19%) ne. Důvody jsou například nedostatek času, nuda a změna ve způsobu trávení.

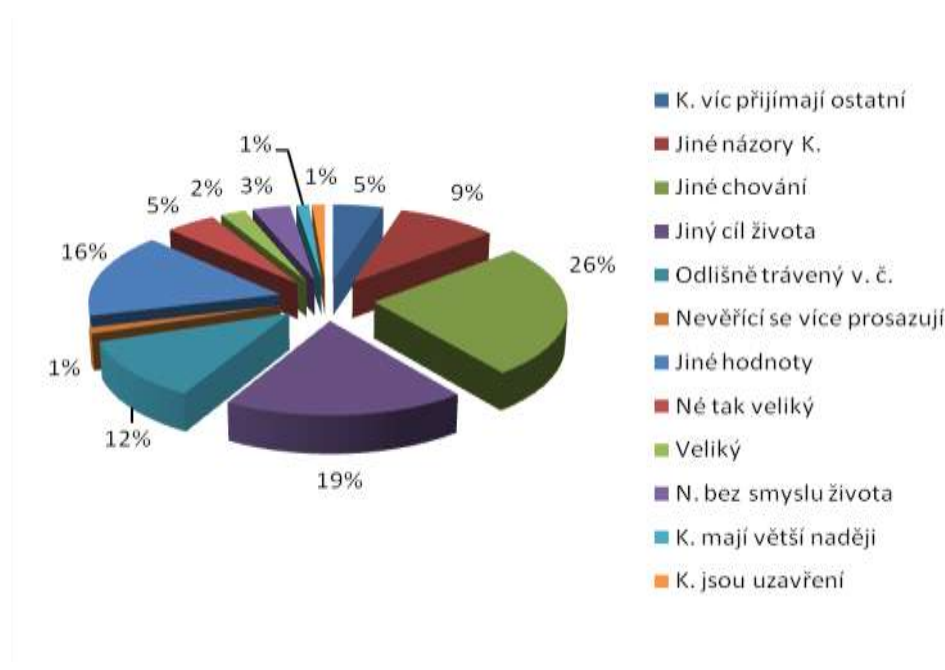
Otázka č. 16 byla zaměřena na nacházení přátel ve skupině neznámých lidí. 45 osob (71%) z dotazovaných s tímto problémem nemá. Zbýlých 18 (29%) ano.

Otázka č. 17 byla opět zaměřena na nevěřící mládež. Jelikož jedním z mých účelů tohoto průzkumu bylo zjistit, jak tuto skutečnost dotazovaní mladí jezdící na DSM vidí.

Zabývala jsem se otázkou, zda respondenti vidí mezi věřící a nevěřící mládeží nějaký rozdíl (graf č. 12). Přičemž při odpovědi ano měli uvést důvody. Téměř 92% dotazovaných (58) uvedlo odpověď ano a zbýlých 8 (5) ne.

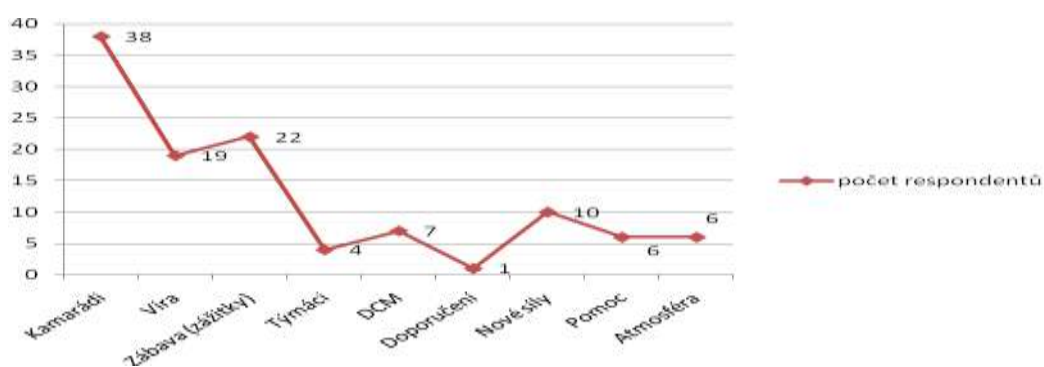
Důvody pro odpověď „ano“ jsou ve 26% (22) jiné chování, v 19% (16) jiný cíl života, 16% (14) dotazovaných se domnívá, že nevěřící lidé mají jiné hodnoty než věřící a 9% (22) shledalo jiné chování. Za zmínku také stojí jinak trávený volný čas, kdy se o tento názor sdílí 10% (10) dotazovaných. Procento lidí, kteří vidí v nevěřící mládeži rozdíl je opravdu velké, takže zůstává otázkou, zda by bylo dobré s nimi trávit čas na DSM a zda by to pro ně bylo prospěšné.

Graf č. 12 Pohled respondentů na nevěřící mládež

Na otázku, jaký je tvůj hlavní důvod, proč jezdíš na DSM (graf č. 13), 34 respondentů (54%) odpovědělo, že to jsou kamarádi, 19 dotazovaných (30%) zde jezdí za zábavou, 17 respondentů (27%) za prohloubením víry, 9 (14) za načerpáním nových sil. 6 dotazovaných (10%) zde jezdí kvůli DSM ve kterém rádi tráví svůj volný čas.

Graf č. 13 Důvody respondentů, proč jezdí na DSM

Otázka č. 19 je zaměřena na finanční částku za víkend, a to sice, zda je její cena (300,-) přijatelná.

51 osob (81%) uvedlo ano, a 9 (14%) zvolilo odpověď ne. Přičemž by uvítali snížení této částky na 250 či 200,-.

Následující otázka byla zaměřena na sledovanost internetových stránek střediska (dcm.doo.cz). Dotazovaní měli na výběr 5 možností. Nejvíc zde zazněla odpověď občas, na kterou odpovědělo 45 respondentů (74%). 14 dotazovaných (23%) sleduje tyto stránky pravidelně. Zbýlý počet dotazovaných stránky DSM nenavštěvuje. Cíl, který tato otázka sledovala, byl určitě splněn.

Na otázku, která byla zaměřena na „týmáky“, kdy měli respondenti rozhodnout, zda jim tito lidé na středisku vyhovují, 61 (97%) dotazovaných odpovědělo ano. Tedy pouze 2 respondentům (3%) tito lidé nevyhovují. Důvody, které byly uvedeny, jsou nevyhovující aktivity a lehkomyšlnost. Naopak jsou zde uvedeny i pochvaly na stranu těchto lidí, a to vstřícnost, přátelský vztah a cenění si vykonávané práce pro druhé. Skutečnost, která uvádí jak negativní, tak pozitivní informace, může být pro „týmáky“ velice prospěšná při jejich další práci s mládeží.

K závěrečné otázce zaměřující se na nabídnutí pomoci se 9 respondentů (14%) nevyjádřilo, 30 (48%) odpovědělo, že by svou pomoc rádi nabídli, a 21 dotazovaných (33%) odpovědělo na tuto otázku ne.

Nejvíc respondentů je flexibilních a dokážou se přizpůsobit aktuální potřebě na středisku. 8 by rádo pomohlo s organizací na DSM, 3 při pořádání Diecézního setkání mládeže. Naskytli se zde respondenti, kteří by rádi nabídli své zkušenosti s hudbou, a v neposlední řadě je zde nabídka sportovních činností, finanční pomoc a pomoc s reklamou střediska apod.

Co se týče této otázky, tak pro samotné středisko jsou její výsledky velice prospěšné, protože nabízející pomoc je opravdu veliká. Nevýhodou je, že nevíme, kdo z dotazovaných konkrétní pomoc nabízí.

2.4 Vyhodnocení průzkumu

Z tohoto průzkumu by se dalo vyvodit, že respondenti by uvítali nejvíc venkovní aktivity, přednášky na různá témata, křesťanské taneční zábavy, které se zde ještě nekonaly, setkání s Biblií a duchovní obnovy. Při navržení nových aktivit jsem tuto skutečnost mohla brát v potaz.

Také je důležité se zaměřit na roční období, ve kterém se jednotlivé aktivity konají. Jedná se zejména o letní a jarní, případně podzimní jednorázové aktivity, kdy léto a podzim v tomto výrazně zaostávají. Je důležité, aby v těchto ročních obdobích byly nabídky pro respondenty zajímavé a atraktivní.

Osvědčilo se mi, že malá změna názvu těchto aktivit může zvýšit jejich účast, proto by se dala zvážit i tato skutečnost. Při práci s věřící mládeží se musí zvážit všechny okolnosti a typ jednorázové aktivity. Zde by také záleželo na ochotě a kreativitě „týmáků“, kteří by s ní pracovali.

Z dotazníkového průzkumu vyplynulo, že inovace by prospěla Tanečnímu víkendů, Víkendů pro cetileté, který je zaměřen výhradně na věkovou kategorii cetiletých. Dále pak Hudebnímu víkendů, který je poměrně novou jednorázovou akcí a inovace by byla zaměřena na nové nápady a návrhy k jeho dalšímu konání.

Z návrhu na nové jednorázové akce jsem vybrala Písmo svaté, kdy se tato akce konala v počátcích tohoto střediska. Vzdělanost v Biblii je pro dnešní věřící mládež důležitá, protože ze stránky nevěřícího okolí mohou vznikat dotazy směřující k víře a Písmu svatému, kdy mladý člověk pokud nemá v tomto přehled, mnohdy neví, jak má dotyčné osobě odpovědět a reagovat na její dotazy. Dále pak z osobního hlediska každé věřící osoby je dobré být v tomto směru vzdělaný. V návrhu bych se zaměřila především na přednášky, které z dotazníkového šetření dostaly největší procentní počet (19%) u otázky zaměřené na navrhování nových aktivit. Velký význam pro mládež mají i duchovní obnovy (17%), proto studium a rozjímání nad Písmem svatým je příležitost, jak se duchovně vzdělávat a zároveň obnovit činnost, na kterou měla mládež možnost zavítat v minulých letech.

3 Návrh a inovace jednorázových aktivit v Diecézním středisku mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí

Navržení nových aktivit	Inovace stávajících jednorázových aktivit na DSM
Přednášky	Hudební víkend
Duchovní obnovy	Taneční víkend
Písmo svaté	Víkend pro cetileté

3.1 *Inovace Víkendu pro cetileté, Tanečního víkendu a Hudebního víkendu*

Inovaci těchto jednorázových akcí jsem vybrala proto, že z průzkumu prováděného na DSM vzešlo, že jsou nejméně navštěvovány mládeží. Proto bych se v této kapitole zaměřila na dosavadní náplň jednotlivých inovovaných akcí, kdy stručně popíšu, od kdy byla tato aktivita na středisku zavedena, jak probíhala její náplň při víkendu konaném v roce 2010, kolik se zúčastnilo mládeže apod.

V samotné inovaci se soustředím na inovaci celého víkendu nebo jen některých částí. Tyto návrhy mají přispět DSM k novým nápadům na víkendy, které by na středisko mohly „přilákat“ více mladých lidí ke společnému trávení víkendů.

3.2 *Návrh nové jednorázové akce Písmo svaté*

Tato nová jednorázová akce bude mít dvě podoby, kdy první z nich by se věnovala víkendu, kde by dominovaly přednášky, hlubší zamýšlení se nad Písmem svatým, objasnění některých částí liturgie a diskuse ve skupinkách. Druhý víkend bude zaměřen na odlehčení s Biblií formou her, scének, pantomimy a dalších zábavných forem.

3.2.1 Víkend ve znamení přednášek a zamyšlení se nad Písmem svatým

Víkend by se konal v postní době před Velikonocemi, což je pro křesťany období ztišení se, zamyšlení se nejen nad Písmem svatým, ale i smyslem svého života. Začátek víkendu by byl jako obvykle, tedy v pátek vpoledvečer. Počet účastníků by byl omezen na počet míst v místním vagónku (30 osob), aby všichni účastníci měli možnost přespání.

Smyslem víkendu by bylo zamyšlení se nad Písmem svatým, nad pasážemi, kdy si křesťané připomínají smrt a vzkříšení Ježíše Krista, duchovní příprava na tuto slavnost.

Víkendu by se účastnil kněz, který by si připravil přednášky na téma: „ Jak pracovat s Biblií“, dále: „ Liturgie a její průběh“, ve které by se rozebíral význam jejich jednotlivých částí v průběhu velikonoční doby. Přednášce by se mohl věnovat buď místní kněz o. Kamil Strak, nebo přizvaný host z ostravsko-opavské diecéze, či z přílehlých diecézí. Na víkendu by nemělo chybět společné rozjímání z Bible buď ve skupinkách, nebo společně s knězem v místním kostele, nebo v prostorách střediska.

V rámci tohoto víkendu by se promítal film ze života biblických postav svatých, například Abrahám, Faustina apod. Vhodný je i film Fireprof, který je zaměřen na problematiku manželství a rozvodu a jsou v něm promítnuty verše z Bible, které hlavním postavám pomáhají řešit jejich těžkou životní situaci. Účastníci by měli možnost zhlédnout promítnutí veršů z Bible do skutečného života a jejich uskutečnění.

3.2.2 Metody rozhovoru nad písmem bez teologicky školeného mediorátora, metoda Västeras

„Od šedesátých let je známá metoda rozhovoru nad Písmem, která je pojmenována podle švédského města Västeras, kde ji vynalezli a jako první používali. Hodí se spíš pro malé skupiny účastníků. Přítomnost teologicky školeného moderátora není nutná. Stačí, když se jeden z účastníků připraví tak, aby mohl vést průběh rozhovoru.

Průběh

Dříve než účastníci začnou s rozhovorem nad biblickým textem, pokusí se do něho vniknout pomocí znaků nebo symbolů. K tomu je nutné, aby každý měl před sebou text (Bibli nebo okopírovaný text). Velmi vhodné je rozdělení textu na menší části (např. po verších). Nejprve účastníci pozorně čtou text a uvažují o něm každý sám pro sebe. Používají při tom tři následující symboly:

- Otazník
- Vykřičník
- Šipku

K místům, kterým nerozumí (která jsou nejasná a vedou k otázkám), připiší účastníci na okraj otazník. Vykřičník se připisuje k místu, u kterého čtenář dospěl k důležitému poznatku. (někteří zde malují namísto vykřičníku stylizovanou svíci, aby tak naznačili, že se jim „rozsvítilo“.) Šipka na okraji znamená, že se zde někdo z účastníků cítí osobně osloven a existenciálně zasažen. Zjednodušeně bychom mohli říci: vykřičník, popř. svíce, se týká rozumu, šip směřuje do srdce. Otazník se může týkat obojího.

Jakmile se všichni účastníci zabývali textem tímto způsobem, probírají ho společně, verš po verši (popř. řádek za řádkem). Nejprve moderátor poprosí ty, kteří nepřipsali ani jediný znak (což se někdy stává), aby vysvětlili, jaké je k tomu vedly důvody. Ostatní se potom vyjadřují ke svým symbolům (nejprve k otazníkům, potom k vykřičníkům). Moderátor sice může povzbudit účastníky, aby se vyjádřili k místům, která je existenciálně oslovila, nikdo by však k tomu neměl být nucen. Všem by měla být ponechána svoboda, aby se sami rozhodli, co by rádi druhým sdělili. O „správnosti“ těchto osobních projevů by se nemělo diskutovat.

Zhodnocení

Přednosti

Metoda Västeras je svou jednoduchostí přístupná každému. Proto je zvláště vhodná k zapojení všech účastníků. Podle zkušeností připisují jednotliví účastníci své tři symboly na zcela odlišná místa. Proto se může spontánně rozvinout živá výměna názorů. Moderátor zasahuje pouze v případě, že rozhovor vážne, nebo je třeba uvést další informace. Tyto zásahy by měly být vždy velmi obezřetné. Role moderátora

se převážně omezuje na řízení rozhovoru, může tedy být postupně převzata každým členem skupiny.

Nevýhody

Nelze se vyhnout tomu, že při nedostatku teologických znalostí zůstanou některé otázky nevyjasněny. Jiné nebezpečí spočívá v tom, že „chytřejší řečníci“ druhé poučují a „znají“ odpověď na všechny otázky i existenciální problémy. Bývá pak obtížné zapojit všechny a dosáhnout hlubší roviny rozhovoru nad Písmem.“²⁰

3.3 Bible hrou

Tento víkend by účastníci měli možnost poznávat Písmo svaté zábavnější formou, protože by zapojili své znalosti, dovednosti a kreativitu. Přiblížil by se zejména nižší věkové kategorii, mohla by to pro ni být určitá inspirace a motivace k její případné četbě.

3.4 Aktivita v průběhu víkendu

Biblické pexeso

Průběh aktivity:

Hra probíhá jako klasické pexeso, s tím, že se vyberou dva hráči, kteří hádají, a zbytek se rozdělí do dvojic. Dvojice, která hádá, jde za dveře a ostatní se domluví na nějakém znaku.

V tomto případě bych dvojicím hru ztížila, a to tak, že by si z Bible měli vybrat buď manželské páry, nebo znaky k jednotlivým dvojicím. Například Adam a Eva, Kain a Ábel. Úkolem jednoho člena z dvojice bude po vybrání hádajícího představit tuto postavu, věc, nebo zvíře, a hádající bude mít za úkol najít druhou osobu z dvojice.

Cíl aktivity:

Cílem hry je zapojit fantazii, představivost a paměť. Účastníci budou nuceni přemýšlet nad danou postavou, věcí, či zvířetem.

Pomůcky:

Nejsou potřebné

²⁰ ANNELIESE, H. *Kreativní přístupy k Bibli*. Str. 30-33

Bibliodrama

Průběh aktivity:

„Účastníci se rozdělí na skupinky, v každé musí být minimálně 3 lidé. Každá skupinka si vytáhne jeden příběh z Bible a mají 15 minut na to, aby si rozdělili role a secvičili celou situaci. Po uplynulém čase se skupinky sejdou a každá (jedna po druhé) sehraje svou scénku. Na závěr jednotlivé skupinky hádají, o jakou situaci z Bible šlo, a uskuteční se závěrečné kolečko, ve kterém se ve skupině účastníků položí otázky: „Co Vás v jednotlivých situacích zaujalo, jaké poselství jsme v jednotlivých příbězích zaznamenali pro náš život, co jsme si během hraní uvědomili, co nám daný příběh chce sdělit a co je pro nás to podstatné?“²¹

Cíl aktivity:

Ztvárnění biblických příběhů pomocí dramatického zpracování. Díky němu se do daného příběhu dokážeme více vžít a uvědomíme si věci a okolnosti, které by nás jinak nenapadly.

Pomůcky:

Příběhy z Bible

Biblická improvizace

Pravidla aktivity:

Začne dvojice, která dostane téma, např. Adam a Eva v Ráji. Rozehraje scénu (např. Eva představuje, že stojí u zakázaného stromu, ze kterého nesměli jíst ovoce a Adam se blíží k ní), a pak někdo z publika řekne stop. Hrající dvojice se zastaví, ztuhne a ten, kdo řekl stop, nahradí jednoho z nich. Zaujme přesně jeho pozici a rozehraje z ní nějakou úplně jinou scénu z Bible. Pak zase někdo jiný řekne stop a rozehraje další scénu a tak to pokračuje pořád dokola.

Cíl aktivity:

Zapojit hbitost, přemýšlivost, improvizaci a znalost účastníků, bez které se v této hře neobejdou.

²¹ Srov. *www.biblickyimpulz.cz : Bibliodrama* [online]. 2010 [cit. 2011-04-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.biblickyimpulz.cz/inspirace/inspirace/33>>.

Pomůcky:

Nejsou potřebné

Biblické aktivity

Průběh aktivity:

Účastníci se rozdělí do skupinek, v každé z nich jsou minimálně 3 lidé a počet ve všech skupinkách by měl být stejný. Hra spočívá ve výběru činností obsažených na kartičkách, které obsahují buď kresbu, popis, nebo představení daného podstatného jména, nebo slovesa. Každá z těchto činností je obodována podle stupně zátěže a každá skupinka má možnost výběru. Lidé ve skupinkách se postupně střídají v těchto činnostech, kdy mají určitý časový limit (většinou 3 minuty) na to, aby své skupince představili dané podstatné jméno či sloveso, aby jim mohl být přiřazen určitý počet bodů.

Cíl aktivity:

Zapojení jemné motoriky, přemýšlení, spolupráce, orientace v Bibli.

Pomůcky:

Připravené kartičky s činnostmi na pantomimu, kresbu a mluvení, papíry, psací potřeby a stopky.

V průběhu víkendu by jako inspirace pro účastníky k zapojení svého okolí, spolča, kamarádů do rozjímání nad Biblii zábavnější formou do programu byla vložena přednáška odborníků z řad koordinátorů Biblického impulzu. Vysvětlili by, jak taková akce probíhá. Poradili, kde najít nápady, jak do programu zapojit Biblii apod. Tento způsob rozjímání nad Biblií mezi mladou generací vidím jako nejvhodnější, protože ten, kdo ho organizuje, nad slovy Bible přemýšlí mnohem víc, neboť jeho cílem je obohacení nejen sebe sama, ale i svého okolí.

3.4.1 Projekt Biblický impulz

Co to je Biblický impulz?

„Vlna malých studentských akcí (párty, promítání filmů), které budou mít společné 3 prvky:

- 1 setkání a vzájemné seznámení věřících studentů

- 2 prezentace úryvku z Bible (četba, projekce, film, poslech) a společná práce s ním
- 3 společná modlitba²²

Proč Biblický impulz?

„Na každé škole, fakultě, koleji, ve spolču, v oboru nebo v městské čtvrti je bezpočet věřících studentů, kteří chtějí poznat své věřící spolužáky či spolubydlící. Zvláště, pokud někdo přichází do nového města, je vděčný za možnosti poznání věřících přátel, se kterými může následně prožít svá studentská léta.

Proč Bible? Je to něco, co nás všechny spojuje a pomůže nám smysluplně prožít společný čas.

Proč malé akce? Na velkých akcích je obtížnější se s ostatními blíž seznámit a lépe se navzájem poznat.

Účastníci

- Akce jsou určeny pro všechny studenty

Kde pořádat takovéto akce

- Na kolejích, privátech, školách, fakultách, ve farních místnostech po celé České republice.²³

3.4.2 Statistické údaje z Biblického impulzu konaného v r. 2010

- počet akcí: **45**
- počet zapojených studentských měst: 10
- počet účastníků akcí BI (cca): přes 400 (podle zpětné vazby z 33 akcí)
- průměrný počet účastníků jedné akce: 11
- počet parťáků: 40
- počet impulzáků: cca kolem 40
- web navštívilo: 6740 unikátních návštěvníků
- evaluační dotazník vyplnilo: 92
- celkové náklady: **16 360KČ**

²² *O projektu* [online]. 2010 [cit. 2011-03-22]. Dostupné z WWW:<<http://www.biblickyimpulz.cz/o-projektu.html>>.

²³ *O projektu* [online]. 2010 [cit. 2011-03-22]. Dostupné z WWW:<<http://www.biblickyimpulz.cz/o-projektu.html>>.

3.5 Metody biblické práce propojené se zkušeností

Přístupy nejsou zaměřeny prvotně na text nebo práci s textem, ale vychází více z osobních zkušeností a zážitků účastníků. Text zůstává samozřejmě i zde hlavním bodem. Nelze tedy přesně stanovit rozdíly mezi biblickou prací zaměřenou na text a přístupy, které vycházejí více ze zkušenosti.²⁴

3.5.1 Vytvořit společně kresbu

„Účastníci kreslí společně na kus papíru, který leží na zemi, načrt všeho, co se v textu objevuje (i vnitřní pochody jako mlčení, pozorování, odpuštění). Ke ztvárnění scenerie a osob použijí co možná nejjednodušších znaků a výrazových prostředků: např. stylizovaného prostoru pro dům či synagogu, znaky pro pohyby a překážky.

Moderátor by měl všechny povzbudit k účasti na ztvárnění. Někdy může několik účastníků pracovat současně (např. kreslit zástup lidí). Všichni se takto aktivizují, aby přemýšleli a zabývali se textem. Náčrt zachycuje všechny události a vztahy, o kterých se potom může ve skupině ještě jednou uvažovat (tuto metodu je možné velmi vhodně uplatnit u zázraků a sporů, např. pro uzdravení člověka s odumřelou rukou). Výhodou této metody je aktivní podíl všech účastníků, společné promýšlení textu a nakonec názorné ztvárnění, jak text postupuje.“²⁵

3.5.2 Plastické ztvárnění hlínou

„Text (pokud možno několikrát) přečteme a odhalujeme jeho motivy. Potom dostanou všichni členové skupiny kus modelářské hlíny o velikosti dlaně a kousek tuhého papíru (kartonu). Hlína musí být zpracovatelná rukama. Účastníky vyzveme, aby si vybrali určitý aspekt textu a snažili se ho ztvárnit. Mělo by se pracovat potichu, aby se každý mohl soustředit. Nato by si vždy dva účastníci mohli navzájem sdělit, co který poznává v díle druhého, a rozhodnout, co by ze svého rozhovoru rádi vnesli do následujícího pléna.

Jedná-li se o text, ve kterém vystupují osoby, je vhodné ztvárnit také jednu z postav. Nato se každý pokusí vést s ní rozhovor beze slov (popř. jí napsat)

²⁴Srov. ANNELIESE, H. *Kreativní přístupy k Bibli*. 2. Vydání. Brno : Jiří Braunek, Kartuziánské nakladatelství, 2008. str. 71. ISBN 978-80-86953-20-5.

²⁵ ANNELIESE, H. *Kreativní přístupy k Bibli*. Str. 74

a vyhledat jí v místnosti partnera k rozhovoru. Často tak dochází k hlubokému, osobnímu dialogu s textem.“²⁶

3.6 Inovace Víkendu pro cetileté

Akce Víkendu pro cetileté se mládež na středisku mohla zúčastnit od roku 2008, tedy tento rok to bude už čtvrtý víkend, kdy mladí lidé ve věku od 20 let výše mohou sdílet svá společná trápení, radosti a podělit se o své životní příběhy a zkušenosti. Program na víkendu je vždy velice pestrý, jednak proto, že tito mladí lidé se řadí mezi vyspělejší věkovou kategorii a je potřeba je zaujmout jiným humorem, vážností nebo samotnou volbou programu.

3.6.1 Program předešlé akce Víkendu pro cetileté

V roce 2010 se Víkendu pro cetileté zúčastnilo 20 lidí, z toho počet chlapců a dívek vycházel zhruba na polovinu. Účastníci měli možnost seznámit se pomocí uvítací seznamovací hry, nechyběl ani malý výlet do místní krajiny, kterou tato vesnice nabízí. Cetiletí měli na výběr odpolední program, který byl odstupňován podle fyzické a psychické zátěže od 1 do 3. Během celého víkendu účastníky provázela píseň, kterou se naučili, nechyběla ani skupinová práce nad Písmem svatým, ve které bylo rozebíráno nedělní čtení z Bible.

V programu, který měli na starost „týmáci“ spolu s místním kaplanem Klementem Rečlem, nechyběly společenské hry, mše svatá v místním kostele svatého Jana Křtitele a ztišení se v adoraci.

Specialitou tohoto víkendu bylo vytvoření chatu prostřednictvím tabule, kde se každý skrýval pod pseudonymem a mohl si tak společně s ostatními sdělit své dojmy a zážitky z víkendu, či rozebírat jiné téma.

3.6.2 Nová aktivita – přednášky – v inovaci tohoto víkendu

V inovaci tohoto víkendu bych se chtěla zaměřit na témata, případně problémy mladých lidí, které hrají v jejich věku velkou roli. Promítla bych je prostřednictvím přednášek různých odborníků, například z Centra pro rodinu a sociální péče, kde je mnoho specialistů v oboru psychologie, partnerských vztahů, rodinných problémů, poradna pro ženy a dívky apod. Středisko mládeže využívá toto

²⁶ ANNELIESE, H. *Kreativní přístupy k Bibli*. Str. 76

centrum především prostřednictvím kurzu Školy partnerství, kdy na DSM dochází manželé Dostálovi a spolu s dalšími odborníky pořádají přednášky na různá témata.

Témata přednášek by mohla být např.: „ekonomika“, kde by se mladí lidé dozvěděli, jak zacházet s penězi, jak si rozvrhnout finance na určitou dobu, co je dobré si pořídit apod. Co je to hypotéka, jaké druhy máme, na co si dávat pozor při výběru apod. Na toto téma bych pozvala hosta zabývajícího se ekonomikou a financemi.

Další téma bych věnovala problematice: „Kdy je dobré se osamostatnit.“ Kde bych věnovala čas tomu, co toto osamostatnění s sebou přináší, na co si dát pozor, co je dobré vědět, abych nebyl/a překvapen/a. Opět bych přizvala přednášejícího z centra pro rodinu, kde se těmito tématy zabývají v projektech poradenství a přednáškách. Nad tématem: „Kněžství, manželství, zasvěcení se řeholnímu životu.“ mladí lidé v tomto věku přemýšlejí a rozhodují se, které životní povolání je jim vlastní, a proto je dobré jim ukázat, jaký je mezi nimi rozdíl, co obnáší apod. Proto bych se zaměřila na hosty ze strany kněží, sester a odborníků z centra pro rodinu.

Téma: „Písmo svaté, to mě živí“ je příznačné pro kněze, který by cetiletým ukázal, jak s Písmem pracovat, jak se v něm vyznat, jaké místo je vhodné pro zamýšlení se nad Písmem apod. V rámci této přednášky bych zapojila také modlitbu gesty, kterou bych pojala jako odlehčení nad společným zamýšlením se nad Písmem svatým. Modlitba gesty je doprovázená jednoduchou hudbou, při které se provádí pohyby těla. Odborníkem v tomto směru jsou lidé z ostravského Centra pro rodinu a sociální péči.

V rámci přednášek inovace Víkendu pro cetileté by byla vhodná diskuse spojená s dotazy na dané téma. Protože kluci a holky mají na danou problematiku jiný pohled, byla by dobrá diskuse v rámci dívčí skupinky a naopak, kdy po dobu diskuse dívek by se chlapci věnovali práci typické jejich pohlaví, např. práce se dřevem, různé úpravy střediska či jiné zvolené práce. Po skončení diskuse s děvčaty by se kluci vystřídali a dívky by šly dělat práci typickou pro jejich pohlaví, např. vaření, práce s rostlinami, uklízení, žehlení apod.

Přínos tohoto víkendu je v možnosti řešení problémů, které si s sebou nese tato generace. Tedy nejde zde pouze o pobavení se nad hrou apod., ale nabídnutí

řešení některých otázek, pomoc v praktických záležitostech a vyslechnutí si názoru odborníků.

3.6.3 Aktivity na víkendu:

Mládež, rodiče, prarodiče

Průběh aktivity:

Účastníci se rozdělí do skupinek tak, aby v jedné byly alespoň tři osoby. Vylosují si jednu generaci a jejich úkolem bude představit ji, a to jak jednotlivým představováním osob ve skupince, tak zahráním krátké scénky.

Cíl aktivity:

Vžití se do dané věkové skupiny, nastínění si rozdílů, obtíží a předností, které s sebou tyto generace přinášejí.

Pomůcky:

Kartičky s generacemi

Problémy cetiletých

Průběh aktivity:

Hráči se rozdělí do skupinek tak, aby v jedné z nich byli alespoň čtyři členové. Každá skupinka si vylosuje jeden „problém“ cetiletých a bude mít za úkol ho pomocí scénky ztvárnit. Poté nastává diskuse nad danými problémy, kdy si hráči vysvětlí, jak by se v takové situaci měli zachovat.

Témata problémů: „Jak obhájit svou víru před kamarády“, „Nesezdané soužití“, „Mám svůj styl v oblékání“, „Umím si prosadit svůj názor“, „Láska přes internet“.

Cíl aktivity:

Hra je zároveň diskusí nad danými tématy, která umožňuje vnímání těchto problémů očima ostatních a vyslechnutí si jejich názorů a postojů.

Pomůcky:

Témata problémů cetiletých

Pohled do dětství

Průběh aktivity:

„Fotografie všech účastníků se rozloží tak, aby bylo na všechny dobře vidět. Hráči hádají, kdo je kdo, a zkusí odhadnout, jaký kdo byl (samostatný, pomalý....); hráč, o kterého se jedná, to může uvést na pravou míru, ale nemusí. Všichni společně diskutují, co je v kterém věku nejlepší, příp. který věk je nejzajímavější.

Cíl aktivity:

Prohloubit vědomí možností daných vlastním vývojem, ujasnit si, jak se názory mění s věkem

Pomůcky:

Fotografie účastníků z raného dětství²⁷

Idealisté a realisté

Průběh aktivity:

„Skupina se rozdělí do dvou částí – jedna představuje idealisty, druhá realisty. Skupiny stojí proti sobě. Na každý výrok idealistů odpovídají realisté „realisticky“. Nato následuje na realistickou tezi idealistická antiteze.“²⁸ Lze hrát variantu na optimisty a pesimisty. Důležité je, aby odpovídal vždy jeden, nebo se účastníci postupně střídají.

Cíl aktivity:

Prosazování a sebesprosazování

Pomůcky:

Nejsou potřebné

Cesta balonem

Průběh aktivity:

„Čtyři osoby – významné osobnosti – sedí v balonu. Balon je přetížen. Cestující mají naději na záchranu jen tehdy, když jednoho obětují. Každý se snaží přesvědčit ostatní, že on nemá být obětován. Do balonu je třeba dát přibližně stejně obratné a výřečné partnery, jinak je výsledek předem jasný. Není vhodné nechat dojít

²⁷ HERMOCHOVÁ, S., NEUMAN J., ILUSTRACE ĐOUBALÍK P. *Hry do kapsy II. Sociálně psychologické, motorické a kreativní hry*

²⁸ HERMOCHOVÁ, S. *Hry pro dospělé*. Str. 86

hru až do „vyhození“ jednoho z balonu. Je třeba citlivě prodiskutovat pocity všech účastníků.“²⁹

Cíl aktivity:

Prosazování a sebesprosazování

Pomůcky:

Nejsou potřebné

3.7 Inovace Tanečního víkendu

3.7.1 Program předešlé akce Taneční víkend

Tanečního víkendu se mládež jezdící na středisko mohla zúčastnit již od roku 2006. Víkend má na starost vždy někdo z pastoračních asistentů, který připravuje různé seznamovací, taneční a zábavné hry či scénky. Výuka tance probíhá již s odbornými lektory. Většinou se jedná o pár, kdy se oba podle potřeby věnují účastníkům.

Taneční víkend začíná vždy v pátek vpoledne, kdy se sjíždějí účastníci a po večeři na středisku se přemístí do místní hasičárny, kde jsou vhodné prostory pro samotnou výuku jednotlivých tanců. Zde také probíhá seznamování, poté naučení se společenského tance, který mají na starost „týmáci“, protože lektoři přijíždějí většinou až v sobotu dopoledne.

Hlavní program je tedy v sobotu, kdy se účastníci již od rána učí především klasické společenské tance jako je polka, valčík, waltz, jive apod. Vzhledem k tomu, že tento víkend probíhá v období, kdy se v okolí Staré Vsi konají Církevní Silvestry různých děkanátů a farností, mají účastníci možnost tyto Silvestry navštívit. Bývá zde program organizovaný místní mládeží a animátory, jsou připraveny různé scénky, soutěže a nechybí ani možnost zatančit si při křesťanské a moderní hudbě.

Ten, kdo nemá zájem o tuto akci, má možnost využít nabídku střediska, zůstává tedy ve společenství mladých lidí, kteří mají k dispozici promítání filmů, společenské hry, nebo jen společné sdílení a předávání si zážitků z tohoto víkendu. Neděle je ve znamení mše svaté v místním kostele sv. Jana Křtitele a po ní účastníci obdrží diplom z absolvování Tanečního víkendu.

²⁹ HERMOCHOVÁ, S. *Hry pro dospělé*. Str. 91

3.7.2 Nová aktivita – etiketa

Páteční večer bych věnovala etiketě zaměřené na správné společenské chování partnerů při tanci, správné stolování a zásady při jídle, které si mohou vyzkoušet při páteční večeři, dále pak na správné oblékání pánů a dam na společenskou akci jako je například ples. Všechny tyto zásady a pravidla by mohly být použity z knihy Etiketa od Iva Marthého a Ladislava Špačka.

3.7.3 Nová aktivita – Izraelské lidové tance

Inovaci tohoto víkendu bych pojala především ve střídání klasických tanců s Izraelskými lidovými tanci společně s lektorkou těchto tanců paní Gitou Vyleťalovou z ostravského Centra pro rodinu a sociální péči.

„Izraelské lidové tance začaly vznikat na konci dvacátého století, kdy do tehdejší Palestiny přicházelo větší množství židovských přistěhovalců. Ti pocházeli z různých koutů světa a přinesli si s sebou specifické zvyky, vkus, hudbu a kulturní prvky. První tance předchůdců dnešního izraelského národa tak vznikaly např. jako variace na polku, mazurku či krakoviak. Krom těchto "diasporních" vlivů se však brzy projevil velký zájem o kulturu Orientu, zvláště pak kulturu sousedních etnik (Arabů a Beduínů). V tancích se však také odrážejí tradice židovského tance začínající už v Bibli, etnické tradice, židovské svátky, krajina Izraele a dokonce i hodnoty a životní styl izraelského národa.

V roce 1944 byl v kibucu Dalia zorganizován první festival Izraelských lidových tanců. V té době byly tance již populární a choreografové začali na základě vzorů (židovské tance při různých oslavách i tance či kroky okolních etnik či kultur v Diaspoře) vymýšlet tance, ke kterým muzikanti skládali hudbu a texty. Tanec, hudba i text vždy v souladu vypovídaly stejný příběh. Později byla založena organizace lidových tanců a ty se staly masovou záležitostí.

Od roku 1988 je ve městě Karmiel, které se nalézá v oblasti střední Galiley, pořádán třídenní mezinárodní festival lidových tanců, kterého se účastní skupiny i jednotlivci z Izraele i celého světa.

Izraelské lidové tance se, zřejmě díky své historii, od lidových tanců jiných národů značně liší. I dnes jsou stále živé, neustrnuly a nadále se vyvíjejí, v Izraeli

vznikají nové takřka každý den. Mnoho lidí si v současnosti chodí zatančit nejen v Izraeli, ale také v Diaspoře, do které se zpětně nová izraelská kultura v podobě tanců vrátila. Téměř v každém větším městě nejen západního světa dnes existuje skupina lidí tancující Izraelské lidové tance. Praha, naštěstí, není výjimkou.

Izraelské lidové tance všeobecně vynikají svým mnohostranným přínosem. Jsou příležitostí pro tělesné vyžití, procvičení paměti, ale také přirozeným způsobem, jak se seznámit s židovskou hudbou a skrze texty písní také s tradicemi a zvyky.“³⁰

Další inovaci tohoto víkendu bych chtěla zaměřit na změnu v trávení společného sobotního večera na středisku, kdy by si účastníci uspořádali malý ples tohoto Tanečního víkendu a vyzkoušeli si již naučené tance, zásady společenského chování a vzájemného sblížení se nejen při společném tanci, ale i při společenských hrách.

3.8 Návrh nových aktivit na jednorázovou akci Hudební víkend

3.8.1 Program předešlé akce Hudební víkend

Tato jednorázová akce se na středisku v r. 2010 konala poprvé, kdy program připravoval Ing. Petr Hrtús, pracovník ostravsko-opavského biskupství, spolu se svou manželskou Mgr. Michaelou Hrtúsovou, která je učitelkou hudební nauky a češtiny na Gymnáziu Petra Bezruče ve Frýdku Místku.

V tomto případě by nešlo o inovaci této nové jednorázové akce, ale o návrhy na nové nápady k její další realizaci, které by středisko uvítalo.

První víkend konaný v r. 2010 byl velice pestrý. Začínal opět v pátek v podvečer, kdy po večeři nastala prezentace hudebních nástrojů vyskytujících se v Bibli konaná Mgr. Michaelou Hrtúsovou. Následovala názorná ukázka některých nástrojů, a protože účastníci přijíždějí na víkendy v podvečer, tak byla večerní modlitba ve stylu Taizé (modlitba, která se koná ve Francii v komunitě bratří). Mládež se snaží vžít do této modlitby připodobněním si atmosféry a písněmi, které jsou pro tuto komunitu příznačné.

³⁰ www.besamin.cz: *Izraelské lidové tance* [online]. 2010 [cit. 2011-02-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.besamim.cz/new/index.php?page=ifd>>.

Sobotní dopoledne měli na starost manželé, kteří účastníky učili tance a písně z Bible z části Starého zákona. Odpolední program byl věnován nácviku písní na pouť do Košatky, osady, která je součástí Staré Vsi, kde účastníci víkendu doprovázeli mši svatou písněmi, které nacvičili v průběhu tohoto odpoledne. Po návratu z pouti všechny čekal koncert skupiny Cod Livers z Dobré u Frýdku-Místku, který se konal v prostorách střediska.

Neděle se nesla ve znamení přednášky a prohlídky místních varhan v kostele sv. Jana Křtitele, poté následovala mše svatá, oběd, úklid a odjezd do svých domovů.

3.8.2 Nová aktivita - přednáška

Páteční program by spočíval v tradičním seznamování účastníků, na něž by navázala příprava her či scének na sobotní odpoledne, kdy by se mládež po nácviku písní přemístila do dětského centra Domeček v Ostravě – Zábřehu.

Pro dnešní mládež a generaci náctiletých a ceteletých je vhodné orientovat se ve virtuálním světě, neboť mladí lidé se zaměřují na stahování různých programů, filmů, mp3 písní z občas pochybných internetových stránek. Mládež špatně zachází s informacemi, které na internet vkládá apod. Proto bych sobotní dopoledne zaměřila na přednášky s tématy: „Bezpečné stahování a ukládání dat na internetové portály“, dále pak: „Křesťanská hudba na internetu“, obě přednášky by prezentovali odborníci z řad hudebníků, dj., případně osob, kteří mají s tímto tématem zkušenosti.

3.8.3 Nová aktivita – nácvik písní pro děti z dětského domova

Odpoledne tohoto víkendu bych věnovala krátkému nácviku písní pro děti z dětského domova v Ostravě – Zábřehu v dětském centru Domeček. Nácvik by spočíval ve zpěvu známých dětských písní, kdy by si děti mohly zazpívat společně s ostatními, dále by účastníci děti zapojili do připravených her, nebo scének, které si měli připravit během pátečního programu na středisku.

3.8.4 Nová aktivita – videoprezentace křesťanské moderní hudby

V rámci návštěvy odborníka z řad dj. a hudebníků, by se v případě zájmu účastníků tohoto víkendu mohla po návratu z dětského centra Domeček promítnout videoprezentace známých křesťanských zpěváků a skupin této hudební scény.

3.8.5 Nová aktivita – přednáška vlivy hudby na člověka

S hudbou se dnes člověk setkává všude, a to ať už dobrovolně, anebo je nucen hudbu poslouchat nedobrovolně v zaměstnání nebo třeba při nákupech, kde nám všude hudba zní jako neustále přítomná hudební kulisa. Různé kombinace tónů stejně jako i obsahy textů mohou na nás působit pozitivně nebo negativně.³¹

Pozitivní působení

Hudba nás ovlivňuje již době před narozením. Je prokázána schopnost dítěte zapamatovat si určitý druh skladby, kterou slyšelo v tomto období, ještě rok po narození. Mnohem důležitější pro vývoj dítěte je však to, že mu rodiče a příbuzní zpívají. Zpěv rodičů dítěti je jednou z nejzákladnějších forem hudebního projevu a rovněž mezilidské komunikace. Pomocí této formy komunikace se prohlubují vztahy mezi dětmi a dospělými a dítě se rovněž učí, že hudba je přirozená forma emocionálního výrazu i mezilidské komunikace. Další velký vliv na vývoj dítěte má jeho vlastní aktivní hudební činnost, která se může projevit jak v oblasti rozvoje inteligence, tak osobního jednání nebo sociálního chování. Bylo zjištěno, že na školách s rozšířenou hudební výchovou dochází u žáků k nárůstu a snadnějšímu rozvoji inteligence, umí se snáz vyrovnat s úzkostí, jsou schopni snadněji navazovat a udržovat sociální kontakty, mají lepší úsudek v sociální oblasti a adekvátněji posuzují situace všedního života, nachází se zde menší počet úplně vydělených žáků a také těch žáků, kteří jsou mezi spolužáky neoblíbení. Přestože cvičení na hudební nástroj zabírá velké množství času, nepřináší zhoršené výsledky ve škole. Z toho plynou závěry, že hra na hudební nástroj a hudební výchova na školách může významně přispět nejenom k rozvoji inteligence, ale nabízí se tím i možnost, jak řešit násilí a agresivitu mezi dětmi a mládeží. Díky svým vlastnostem se hudba využívá i pro léčebné účely, čímž se zabývá muzikoterapie.³²

Negativní působení

Stejně jako výzkumy poukázaly na pozitivní vlivy hudby, docházelo se k závěrům, že hudba může na sebe vzít i opačné účinky. Mnoho těchto negativních vlivů bylo prokázáno u rocku a metali. Pomocí hudebních prvků, které tyto styly využívají, může dojít k ovlivnění psychiky a vědomí člověka, můžeme

³¹ ŠUPOL, P, *Křesťan a hudba: Křesťanské aspekty současné populární hudby jako součást výchovy mládeže*. 1. Vydání, Olomouc: Europrint, 2009. str. 35. ISBN 978-80-254-4700-0.

³² ŠUPOL, P, *Křesťan a hudba: Křesťanské aspekty současné populární hudby jako součást výchovy mládeže*. str. 35

se dostat do extatických stavů, může dojít k pasivitě lidského ducha a dojít k vypnutí lidského vědomí a může být různě ovlivňováno lidské podvědomí. Je zakázáno, že člověku může být touto formou předáno několik druhů skrytých poselství. Může se jednat např. o sexuální podněty, propagaci toxických látek, výzvam k násilí, sebevraždě, k propagaci nelegálních sdružení aj. Mezi velmi rozšířené poselství patří šíření satanismu a iniciace do okultních praktik. Bylo dokázáno, že několik takto ovlivněných lidí spáchalo násilné trestné činy, stejně jako tomu bylo na pozadí dvou mladistvých vrahů, kteří vraždili na Columbinské střední škole v Denveru. V dnešní době se stává pro mládež velkým nebezpečím poslech taneční hudby, převážně techno, protože tento styl a s ním spojená kultura je úzce spjat s šířením tanečních drog, u nás především extáze.³³

Jak se proti těmto vlivům bránit? Je důležité být s mladými v kontaktu i v oblasti toho, co poslouchají. V žádném případě nemáme zabraňovat poslouchání této hudby ze dne na den, ale máme se pokusit se mladým osvětlit skrytou stránku hudby, její škodlivý vliv na změnu charakteru celé osobnosti. Upozornit na to, že hudbou ovlivněné podvědomí může řídit naše jednání tak, jak bychom za normálních okolností nikdy nejednali. Podvědomí takto působí zvláště ve spojitosti s drogami, alkoholem, okultismem a depresemi. Na druhou stranu je potřeba zdůraznit skutečnost, že dle odborníka není možné, aby podvědomí začalo pracovat místo vědomí u člověka, který má zdravě rozvinutou osobnost, vyrůstá v normálních rodinných podmínkách a vystříhá se výše vlivům, které fungování podvědomí umocňují. V duchovní oblasti je nutné ubezpečit, že žádné vlivy okultismu ani satanismu nemohou mít na člověka vliv, pokud žije v milosti posvěcující, přijímá svátosti, zejména eucharistii a žije živý vztah k Bohu.³⁴

3.8.6 Nová aktivita – emoce z hudby, africká hudba a bongo

Další návrhy na inovaci tohoto víkendu by spočívaly v prožitku hudby, kdy bych se soustředila na emoce z hudby, jak lépe vnímat text, melodii písně. Použila bych různé hry, ve kterých by členové zapojili pohyb svého těla.

³³ ŠUPOL, P, *Křesťan a hudba: Křesťanské aspekty současné populární hudby jako součást výchovy mládeže*. str. 36

³⁴ ŠUPOL, P, *Křesťan a hudba: Křesťanské aspekty současné populární hudby jako součást výchovy mládeže*. str. 36

Účastníkům bych představila zemi a hudební styl pro ni příznačný, dále nástroje, které jsou pro tuto zemi typické, známé hudební autory apod. Například africkou zemi, ve které by se zapojil hudební nástroj bongo, by představil odborník, který by ukázal, jak se na něj hraje, k jakým rituálům se v Africe používá, na představení bych použila videoprezentaci tohoto nástroje skrz promítací plátno, které je na středisku k dispozici. Sami účastníci by si po ukázce odborníka vyzkoušeli, jak se na bongo hraje, naučili by se krátký africký tanec, který je pro tuto zemi příznačný.

3.8.7 Nové aktivity na víkend

Představování

Průběh aktivity:

Každý nakreslí karikaturu sebe a připojí postoj k hudbě, případně přepíše, proč upřednostňuje zrovna tento styl hudby. Poté se karikatury vyberou, postupně se ukazují ostatním a ti hádají, kdo to je, co o sobě řekl a jaký je jeho vztah k hudbě.

Cíl aktivity:

Každý z účastníků si uvědomí svůj vztah k hudbě a zamyslí se nad tím, co upřednostňuje, kdy tyto činnosti nepopíše „pouhými“ slovy, ale znázorní je kresbou.

Pomůcky:

Papíry, psací potřeby

Hudební pexeso

Průběh aktivity:

Hra probíhá jako klasické pexeso, s tím, že se vyberou dva hráči, kteří hádají, a zbytek se rozdělí do dvojic. Dvojice, která hádá, odejde z místnosti a ostatní se domluví na nějakém znaku.

Ostatní se rozdělí do dvojic a domluví se na společném znaku, který bude buď hraný na kytaru, piáno, nebo se pustí ukázka z CD, PC, případně se znázorní nástroj pomocí pantomimy. Hádačící se střídají v hádání a každý z nich bude mít za úkol najít, co nejvíc stejných dvojic. Hráči se mohou v rolích obměnit.

Cíl aktivity:

Vnímání hudby pomocí jednoduché hry, zapojení kreativity a fantazie.

Pomůcky:

CD přehrávač, kytara, piáno, orffovy nástroje, PC, flétna

Natřásání se

Průběh aktivity:

„Jedna z forem relaxace za mírného pohybu. Při vhodné hudbě si nejprve vsedě uvolníme celé tělo. Potom vstaneme a zlehka se v rytmu hudby začneme natřásat. Představujeme si, že námi prochází zdola ze země energie a že pomalu stoupá, proudí naším tělem vzhůru jako míza stromem. Pohybujeme se libovolně, různými směry, s otevřenými nebo se zavřenými očima. Během tance (natřásání) je důležité dobře vnímat své tělo a vyhovět mu co nejvíce v pohybech, gestech a jejich proměnách. Tančíme tedy jenom tak, jak se nám chce. Do ničeho se nenutíme a pokoušíme se s rytmem úplně splynout, stát se jím. Asi po deseti minutách si lehneme na zem, volně dýcháme a zůstaneme tak chvíli ležet v klidu.“³⁵

Cíl aktivity:

„relaxace za pohybu, soustředění se, uvědomování si vlastních pocitů“³⁶

Pomůcky:

Vhodně zvolená relaxační hudba

Zvuky světa

Průběh aktivity:

„Soustředíme se pouze na sluch a zkusíme jím intenzivně vnímat své okolí. Zavřeme oči a chvíli (1 min.) vnímáme zvuky z blízkého i vzdáleného okolí. Pak každý zapíše, co slyšel. Vnímali všichni stejné podněty, nebo někdo dokáže zaslechnout více? Které zvuky byly příjemné, nepříjemné, neutrální? Jaký nejsilnější zvuk v přírodě jste slyšeli? Jaký nejtišší?“

Co je pro koho nejpříjemnější zvuk? Může hudba poškodit sluch? Všichni krátkou dobu (10 min.) tiše naslouchají (příp. na vycházce). Každý si rozdělí papír

³⁵ ŠIMANOVSKÝ, Z. *Hry s hudbou a techniky muzikoterapie –ve výchově, sociální práci a klinické praxi*. 3. Vydání. Praha : Portal, 2007. str. 57. ISBN 978-80-7367-339-0.

³⁶ ŠIMANOVSKÝ, Z. *Hry s hudbou a techniky muzikoterapie*. Str. 57

na dvě části, do jedné zapisuje zvuky přírodní, do druhé zvuky způsobené lidmi a jimi vyrobenými předměty. Potom posuzujeme, které z těchto zvuků byly příjemné, zajímavé, nesnesitelné apod. Dokážeme zvuky identifikovat a zařadit? Najdeme okamžik, kdy neslyšíme vůbec nic?

Cíl aktivity:

Vnímání okolí pouze sluchem

Pomůcky:

Pro každého papír a tužka³⁷

Opičí rozcvička s hudbou

Průběh aktivity:

„Vhodná hudba: C. Debussy: General Lavine Eccentric, Šaškův Cakewalk. Při rytmické hudbě jdou všichni v řadě za „hlavním opičákem“. Opičí se po něm a napodobují jeho improvizované pohyby, ale jen dokud je zády. V okamžiku, kdy se otočí, všichni hned zruší svůj postoj a zatváří se udiveně: Co je?“³⁸

Cíl aktivity:

„pohybové uvolnění, empatie, komediálnost“³⁹

Pomůcky:

Vhodně zvolená hudba

Zpíváme s radostí

Průběh aktivity:

„Co všechno nám v životě může způsobit radost? A jak se radost projevuje ve slovech, jak v jednání a v hudbě? Zahrajeme si každý tu svou radost na Orffovy nástroje (nebo na tělo) a zazpíváme si některou z těch „o radosti“, ale pěkně zvesela: Holka modrooká, Proč bychom veselí nebyli, Javorník, Javorník, A já sám vždycky sám, Neťukej, neťukej, Blaze tomu, kdo nic nemá atd.“⁴⁰

Cíl aktivity:

³⁷ HERMOCHOVÁ, S., NEUMAN J., ILUSTRACE ĐOUBALÍK P. *Hry do kapsy II. Sociálně psychologické, motorické a kreativní hry*

³⁸ ŠIMANOVSKÝ, Z. *Hry s hudbou a techniky muzikoterapie*. str. 115

³⁹ ŠIMANOVSKÝ, Z. *Hry s hudbou a techniky muzikoterapie*. str. 115

⁴⁰ ŠIMANOVSKÝ, Z. *Hry s hudbou a techniky muzikoterapie*. str. 125

„schopnost vyjadřovat pocity, muzikálnost“⁴¹

Pomůcky:

Orffovy nástroje

Na sochaře

Průběh aktivity:

„Skupina se rozdělí do dvojic, menší v každé dvojici bude „sochařem“, větší je „hlínou“. Sochaři během poslechu hudby začnou modelovat z těla svého kolegy sochu hudby, která právě zní. Formují paže, nohy a celé tělo svého kolegy do určitého postoje. „Hlína“ jim do toho nezasahuje, jenom drží tvar.

Když jsou sochy hotovy, autoři poodstoupí. Společně uvažujeme nahlas, co která socha představuje a jak působí. Sochy potom také řeknou, jak se v postoji cítí. Nakonec řeknou sochaři, co hodlali svojí sochou vyjádřit. Mohou jí dát nějaký název. Jeden po druhém se pak (hudba přitom tiše zní) mlčky připojí ke své soše a vytvoří z ní na chvíli sousoší.

Vyměníme se pak a při jiné hudební nahrávce se ze soch stávají sochaři. Jiná možnost: Sochy se začnou při hudbě pohybovat, pokračují v gestu a rozvíjejí ho v jednání.“⁴²

Cíl aktivity:

„vztah k hudbě, sebevyjádření taktilní kontakt, spolupráce“⁴³

Pomůcky:

Vhodně zvolená hudba

Pomerančový tanec

Průběh aktivity:

„Vhodná hudba: Pochod z opery S. Prokofjeva *Láska ke třem pomerančům*. Dvojice s pomerančem (jablkem, míčkem mezi čely tančí pomalý tanec – waltz či blues, nebo se jen pohybují do rytmu hudby s rukama za zády. Pomeranč jim nesmí spadnout. Dvojice, která vydrží tančit nejdéle, aniž by jí pomeranč vypadl,

⁴¹ ŠIMANOVSKÝ, Z. *Hry s hudbou a techniky muzikoterapie*. str. 125

⁴² ŠIMANOVSKÝ, Z. *Hry s hudbou a techniky muzikoterapie*. str. 183

⁴³ ŠIMANOVSKÝ, Z. *Hry s hudbou a techniky muzikoterapie*. str. 183

vyhrává. Tanec můžeme i zpestřit domluvenou akcí, kterou musejí dvojice s pomerančem provést: obtančit židli, přelézt stůl, zout si body atd.“⁴⁴

Cíl aktivity:

„soustředění se, rytmus, empatie a spolupráce“⁴⁵

Pomůcky:

Pomeranče, jablko, míček, vhodně zvolená hudba

Inovace a návrhy těchto víkendů, které zde předkládám, slouží k vnitřní potřebě střediska a k jejich případnému využití na víkendech. Některé víkendy již proběhly a s nimi předložená inovace. Jedná ze zejména o hudební víkend, ve kterém byla použita videoprezentace křesťanské hudby s P. Pavlem Šupolem a zmíněná přednáška o vlivu hudby na mladé lidi.

⁴⁴ ŠIMANOVSKÝ, Z. *Hry s hudbou a techniky muzikoterapie*. str. 193

⁴⁵ ŠIMANOVSKÝ, Z. *Hry s hudbou a techniky muzikoterapie*. str. 193

ZÁVĚR

Volný čas je pro děti velmi důležitý. V době, kdy tato generace tráví spoustu času před PC a televizí, je volný čas a výběr různých akcí a společenství, ve kterém nalézají nová přátelství a smysluplné využití jejich času, jednou z nejdůležitějších částí jejich hodnotového žebříčku. Ve věku, kdy dítě potřebuje vedení, společenství a ochranu před sociálně patologickými jevy, je důležitá pestrá nabídka volnočasových a nízkoprahových center. Velké působiště na tomto poli má církev se svými DCŽM.

Ve své práci jsem se snažila o vytvoření a inovaci takových jednorázových aktivit, které by pomohly středisku k další práci s mládeží a byly pro něj inspirací. Zároveň jsem chtěla zpracovat takové téma, se kterým mám vlastní zkušenosti.

Ke zpracování projektu byla použita zejména literatura zabývající se současnými diecézními centry pro mládež v ČR. Dalšími prameny jsou díla od odborníků či pedagogů, kteří se zabývají tanci, katechetikou, modlitbou, hrami ve volném čase a dalšími oblastmi. Částečně bylo vycházeno také z vlastních či cizích zkušeností, či z výpovědí současných „týmáků“ a kněží Diecézního střediska mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí.

Cílem tohoto projektu bylo vytvořit reálně uskutečnitelnou inovaci a návrhy jednorázových aktivit v Diecézním středisku mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí.

BIBLIOGRAFIE

BALÍK, J. *Cesta k domovu: Svědectví o diecézních centrech života mládeže*. 1. Vydání. Praha : Nakladatelství Paulínky, 2002. ISBN 80-86025-48-9.

GAVORA, P. *Úvod do pedagogického výzkumu*. 2. Vydání. Paido : Brno, 2010 261 s. ISBN 978-80-7315-185-0.

ANNELIESE, H. *Kreativní přístupy k Biblii*. 2. Vydání. Brno : Jirí Braunek, Kartuziánské nakladatelství, 2008. 181 s. ISBN 978-80-86953-20-5.

ŠIMANOVSKÝ, Z. *Hry s hudbou a techniky muzikoterapie –ve výchově, sociální práci a klinické praxi*. 3. Vydání. Praha : Portal, 2007. 246 s. ISBN 978-80-7367-339-0.

HERMOCHOVÁ, S. *Hry pro dospělé*. 1. Vydání. Praha : Grada Publishing, a. s., 2004. 159 s. ISBN 80-247-0817-5.

HERMOCHOVÁ, S., NEUMAN. *Hry do kapsy II.: sociálně psychologické, motorické a kreativní hry*. 1. Vydání. Praha : Portál, 2003. 96 s. ISBN 80-7178-673-X.

SMAHEL, R. TROCHTOVÁ, L. *Katechetické hry pro děti a mládež Olomouc* : Matice cyrilometodějská, 1998. 191 s. ISBN Neuvedeno.

MAYFIELDOVÁ, S. *Objevování modlitby*. Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2009. 125 s. ISBN 978-80-7195-219-0.

KALOCSÁNKYI, J., KILNAROVÁ, M. *Inspiromat pro práci se společenstvím mládeže. 1. Část: komunikace*. 1. Vydání. Olomouc: Matice cyrilometodějská, 2002. 134 s. ISBN 80-7266-177-5.

ŠUPOL, P. *Křesťan a hudba: Křesťanské aspekty současné populární hudby jako součást výchovy mládeže*. 1. Vydání, Olomouc: Europrint, 2009. 95 s. ISBN 978-80-254-4700-0.

INTERNETOVÉ ZDROJE

Stará Ves nad Ondřejnicí [online]. 2005, [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <www.mapy.cz>.

Diecézní centrum mládeže [online]. 2008, [cit. 2010-08-19]. Dostupné z WWW: <http://dcm.doo.cz/?page_id=142>.

Bibliodrama [online]. 2010, [cit. 2011-04-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.biblickyimpulz.cz/inspirace/inspirace/33>>.

Izraelské lidové tance [online]. 2010, [cit. 2011-02-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.besamim.cz/new/index.php?page=ifd>>.

O projektu [online]. 2010, [cit. 2011-03-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.biblickyimpulz.cz/o-projektu.html>>.

SEZNAM ZKRATEK

DCŽM	Diecézní centra života mládeže
DSM	Diecézní středisko mládeže
DCM	Diecézní centrum mládeže
ČBK	Česká biskupská konference
Mgr.	Magistr
Ing.	Inženýr
Bc.	Bakalář
o.	Otec
sv.	svatý
CMTF UP	Cyrilometodějská teologická fakulta Univerzity Palackého
Mons.	Monsignore
VŠB-TU	Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava
OU	Ostravská univerzita
ZŠ	Základní škola
VUT	Vysoké učení technické
aj.	a jiné
atd.	a tak dále
apod.	a podobně
Srov.	Srovnej
Např.	Například
P.	PATER
Tv	televize

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1	Fotodokumentace
Příloha č. 2	Aktivity na víkendech Bible hrou a Písmo svaté, to mě živí
Příloha č. 3	Modlitební cvičení na nové a inovované jednorázové akce
Příloha č. 4	Hra NON VERBUM I. na Hudební víkend
Příloha č. 5	Ukázka dotazníku při průzkumu ve středisku mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí
Příloha č. 6	CD s plakáty na inovované a nově navrhované víkendy

Příloha č. 1 - Fotodokumentace

Fara Příchovice (IDCŽM Křižovatka)

Fara Diecézního střediska mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí

Kostel sv. Jana Křtitele ve Staré Vsi nad Ondřejnicí

Sraz týmáků působících na DSM

Příloha č. 2 - aktivity na víkendech Bible hrou a Písmo svaté, to mě živí

Liturgické pojmy

Průběh aktivity:

„Vedoucí připraví cca 50 barevných a 50 bílých kartiček (velikosti hracích karet). Na barevné kartičky napíše níže uvedené otázky, na bílé uvedené odpovědi. Každému hráči přidělí stejný počet otázek i odpovědí (např. ve skupině 8 dětí přidělí vedoucí hry každému z hráčů 6 karet s otázkami a 6 karet s odpověďmi). První hráč nahlas přečte pojem z jedné ze svých tázacích karet. Kdo si ze spoluhráčů myslí, že má správnou odpověď, přihlásí se a nahlas ji přečte. Je-li správná, může před sebe odložit otázku i odpověď. Není-li tomu tak, další hráč položí otázku ARD. Kdo se nejdříve zbaví všech svých karet, vyhrává.“⁴⁶

Cíl aktivity:

„seznámení se s méně známými liturgickými pojmy.“⁴⁷

Pomůcky:

Barevné kartičky

Liturgické pojmy:

„Alba – dlouhé bílé roucho, které kněz nosí pod menším rouchem

Ambon – místo, z něhož se při slavení liturgie hlásá Boží slovo

Aspergil – kropáč s dutou prodírkovanou hlavicí, používá se k pokropení věřících svěcenou vodou

Baldachýn – 1. Přenosná nebesa nad Nejsvětější Svátostí při průvodech, 2. Stabilní nebesa nad oltářem či trůnem papeže, biskupa nebo opata

Bazilika – původně královská hala, později kostel obdařený zvláštními právy (např. poutní kostel)

Ciborium – větší nádoba ve tvaru kalicha, v níž se uchovávají proměněné hostie

Cingulum – šňůra k přepásání alby

Direktář – liturgický kalendář

Empora – místo pro varhany a sbor zpěváků

Eucharistie – slavnost díkůvzdání, slavení mešní oběti

⁴⁶ SMAHEL, R. TROCHTOVÁ, L. *Katechetické hry pro děti a mládež* Olomouc: Matice cyrilometodějská, 1998. str. 13

⁴⁷ SMAHEL, R. TROCHTOVÁ, L. *Katechetické hry pro děti a mládež*. str. 13

Freska – nástěnná malba do vlhké omítky
Gregoriánský chorál – jednohlasý latinský liturgický zpěv
Homilie – promluva
Kalich – slouží ke konsekraci vána při mši
Kánon – mešní eucharistická modlitba
Kasule – ornát, mešní roucho (svrchní roucho)
Katedrála – biskupský kostel
Katechumen – ten, který se připravuje na křest
Klerika – dlouhé černé roucho kněze
Klerus – jáhni, kněží, biskupové
Konventní mše – společné slavení mše sv. celého klášterního společenství
Korporál – čtvercové plátno na oltáři, na nějž se klade obětní miska a kalich
Křížmo (chrisma) – olej pro svátost křtu, biřmování a kněžství
Lavro - ručník – slouží k osušení rukou kněze po mytí rukou
Lekcionář – kniha se čteními pro bohoslužbu slova
Lektor – předčítatel
Lodžka – nádobka k uchování kadidlových zrn
Mitra – pokrývka hlavy biskupů při liturgických úkonech
Obětní miska – paténa, slouží ke shromáždění hostií – chleba, který bude proměněn při mši svaté
Palla – čtvercová přikrývka, která slouží k přikrytí kalicha
Presbytář – oltářní prostor
Rekvium – mše za zemřelé
Relikviář – schránka, v níž se uchovávají relikvie
Relikvie – tělesné pozůstatky svatých lidí nebo předměty, jichž používali
Sedes - Sedadlo pro předsedajícího liturgického úkonu
Svatostánek – místo pro uchovávání Nejsvětější Svátosti
Štola – pruh látky, který kněz nosí při všech liturgických úkonech
Velum – přikrývka ramen při svátostném požehnání s monstrancí⁴⁸

⁴⁸ SMAHEL, R. TROCHTOVÁ, L. *Katechetické hry pro děti a mládež*. str. 13-14

Gesta a postoje

Průběh aktivity:

„Vedoucí připraví 9 kartiček velikosti hracích karet a na každou z nich napíše jedno z následujících hesel: sepnutí rukou – pokleknutí a klečení – stání – sezení – úklona hlavy – hluboká úklona (sklonění celého těla) – bití v prsa – malé znamení kříže – velké znamení kříže. Každý z hráčů si vytáhne jednu kartičku. K vytaženému heslu musí umět říci podstatu hesla. Jestliže nic neví nebo mluví nesprávně, musí kartičku vrátit. Vedoucí hry karty znovu promíchá a dá vytáhnout dalšímu. Kdo vysvětlí správně vytažené heslo, může si kartu nechat. Kdo má na konci hry nejvíce karet, vítězí.“⁴⁹

Cíl aktivity:

„Pochopení gest a postojů v liturgii“⁵⁰

Pomůcky:

9 kartiček o velikosti hracích karet

Heslo a řešení:

„Sepnutí rukou

Při liturgických slavnostech nemá celebrant a ministranti ruce založené (zkřížené – ukázat), nýbrž dlaně položí proti sobě tak, jako bychom se chtěli nechat spoutat. Toto gesto znamená: Chci svou vlastní vůli podříditi vůli Boží, chci se jím nechat spoutat (připoutat).

Pokleknutí a klečení

Tím, že skláníme své pravé koleno, činíme se malými před Bohem. Je to vnější projev našeho vnitřního postoje. Pokleknutí je projev úcty před Pánem, přítomným ve svatostánku. Proto při vstupu do kostela poklekáme ve směru svatostánku, tam, kde hoří „věčné světlo“. Na obě kolena poklekáme při konsekračních slovech v eucharistické modlitbě.

⁴⁹ SMAHEL, R. TROCHTOVÁ, L. *Katechetické hry pro děti a mládež*. str. 15

⁵⁰ SMAHEL, R. TROCHTOVÁ, L. *Katechetické hry pro děti a mládež*. str. 15

Stání

Stání je odevávna postojem přijímání důležitého poselství, ale také znamením úcty vůči tomu, kdo nechal poselství předávat. Tak je tomu při poslechu „ radostné zvěsti“, evangelia, při prefaci, Otčenáši atd.

Sezení

Sezení je poloha uvolněného klidu, abychom mohli plně a dokonale naslouchat a zcela se věnovat slovu druhého. Proto při mši sv. sedíme při čtení a homilii (kázání) nebo při zpěvu žalmů

Úklona hlavy

Hlavu skloníme při modlitbě: Sláva Otci i Synu i Duchu svatému. Úklona hlavy je projevem úcty při vyslovování Božího jména.

Hluboká úklona (sklonění celého těla)

Sklonění těla (hluboká úklona) se provádí při pozdravu oltáře. Oltář je „stůl Páně“, střed kostela a církevní obce, na němž se slaví eucharistie (díkovzdání). Proto mu náleží tento projev úcty.

Bití v prsa

Při vyznání hříchů se jednou bijeme v prsa, když říkáme: „ Je to má vina, má veliká vina“. Jestliže se bijeme v prsa, má to znamenat, že chceme sami sebe probudit z viny a hříchů, vyburcovat se k zamyšlení nad sebou a k obrácení. Člověk, který lituje, se současně sám trestá úderem do vlastních prsou.

Malé znamení kříže

Začíná-li kněz u ambonu číst evangelium, říká: Slova svatého evangelia podle...“. Přitom děláme malý kříž palcem na čele (chceme se snažit pochopit Boží slovo svým rozumem), na ústech (ústý je chceme v každé době vyznávat), na prsou (v srdci je chceme vždycky uchovávat a jednat podle něho). Celkem jsou to tři malé kříže.

Velké znamení kříže

Velké znamení kříže je i zászvětnou modlitbou, kterou např. začínáme den – modlitbu – cesta autem – školní den – bohoslužba..., „ve jménu Otce i Syna i Ducha

svatého“ (čelo – prsa – levé – pravé rameno). Znamení kříže má zahrnout (obejmout) celého člověka.“⁵¹

Slavnosti a období v liturgickém roce

Průběh aktivity:

„Vedoucí zhotoví pro každého hráče prázdné schéma kalendáře, do kterého vepíše významná data. Pak nechá hráče vpisovat do prázdných kolonek názvy svátků. Nemá se zapomínat na diecézní slavnosti nebo na svátek patrona kostela. Je nutno také upozornit na pohyblivost některých svátků, např. Velikonoce, slavnost Seslání Ducha svatého atd.“⁵²

Cíl aktivity:

„Seznámit se s nejvýznamnějšími svátky a obdobími liturgického roku“⁵³

„Leden

1.1. Matka Boží, Panna Maria.

6.1. Zjevení Páně (Tři králové)

18. – 25.1. Oktáv světových modliteb za sjednocení církví.

Únor

2.2. Uvedení Páně do chrámu (Hromnice)

Popeleční středa (začátek postní doby)

40 denní půst před Velikonocemi

Březen

19.3. Svátek svatého Josefa.

25.3. Zvěstování Páně.

Duben

Květná neděle – Zelený čtvrtek – Velký pátek – Bílá sobota – Boží hod velikonoční – Pondělí velikonoční.

Květen

1. 5. sv. Josefa dělníka (začátek májových pobožností).

Slavnost Nanebevstoupení Páně.

⁵¹ SMAHEL, R. TROCHTOVÁ, L. *Katechetické hry pro děti a mládež*. str. 15-16

⁵² SMAHEL, R. TROCHTOVÁ, L. *Katechetické hry pro děti a mládež*. str. 35

⁵³ SMAHEL, R. TROCHTOVÁ, L. *Katechetické hry pro děti a mládež*. str. 35

Červen

Slavnost Seslání Ducha svatého – Hod Boží svatodušní.

Slavnost Nejsvětější Trojice.

Slavnost Těla a krve Páně.

24.6. Slavnost narození sv. Jana Křtitele.

Slavnost Nejsvětějšího Srdce Ježíšova.

29. 6. Slavnost sv. apoštolů Petra a Pavla.

Červenec

5.7. Slavnost sv. Cyrila a Metoděje

Srpen

6.8. Svátek Proměnění Páně.

15.8. Slavnost Nanebevzetí Panny Marie.

Září

8.9. Svátek Narození Panny Marie.

14.9. Svátek Povýšení sv. Kříže

28.9. Sv. Václava.

Říjen

Měsíc sv. růžence (růžencových pobožností).

Listopad

1.11. Slavnost Všech svatých.

2.11. Vzpomínka na všechny věrné zemřelé (Dušičky)

Slavnost Ježíše Krista Krále

Prosinec

Doba adventní.

8.12. Slavnost Panny Marie, počaté bez poskvrny prvotního hříchu.

24.12. Slavnost Narození Páně – vigilie (Štědrý den).

25.12. Slavnost Narození Páně.

30. 12. Svátek Svaté rodiny, Ježíše, Marie a Josefa.⁵⁴

⁵⁴ SMAHEL, R. TROCHTOVÁ, L. *Katechetické hry pro děti a mládež*. str. 35-36

Liturgické barvy o svátcích a slavnostech

Průběh aktivity:

„Každý hráč dostane od vedoucího arch papíru se seznamem svátků a liturgických dob. Jeho úkolem je přiřadit správnou liturgickou barvu. K tomuto účelu dostane každý hráč sadu 17 bílých terčů o velikosti 2 x 2 cm, které si fixem nabarví takto:

3 fialové, 2 růžové, 3 červené, 8 bílých, 1 zelený. Vedoucí hry si také vytvoří svoji sadu, aby mohl hráčům ukázat správné řešení.

Liturgické barvy jsou symbolické a mají zdůraznit charakter svátků:

Bílá – radost a nevinnost, červená – mučednictví, Duch sv.; fialová – pokání, naděje; růžová – očekávaná radost; zelená – plodnost křesťanského života, atd.⁵⁵

Cíl aktivity:

„Seznámit se s liturgickými barvami a jejich symbolikou“⁵⁶

Řešení

1. „, Neděle adventní.....	fialová
Neděle – „, Gaudete“.....	růžová – fialová
Vánoce.....	bílá
Popeleční středa	fialová
Neděle „, Leatare“.....	růžová – fialová
Květná neděle.....	červená
Zelený čtvrtek.....	bílá
Velký pátek.....	červená
Velikonoce.....	bílá
Nanebevstoupení Páně.....	bílá
Seslání Ducha svatého.....	červená
Těla a krve svatého.....	bílá
Neděle v mezidobí.....	zelená
Všech svatých.....	bílá
Všech věrných zemřelých (Dušiček).....	fialová

⁵⁵ SMAHEL, R. TROCHTOVÁ, L. *Katechetické hry pro děti a mládež*. str. 37

⁵⁶ SMAHEL, R. TROCHTOVÁ, L. *Katechetické hry pro děti a mládež*. str. 36

Ježíše Krista Krále.....bílá

Nanebevzetí Panny Marie.....bílá⁵⁷

Nebe ve třídě

Průběh aktivity:

„Vedoucí napíše na papíry většími písmeny jména známých světců. Každému hráči připraví na záda jeden lístek tak, aby ho neviděl. Jeho úkolem je zjistit, koho představuje. Dozví se to pomocí otázek, které klade svým spoluhráčům, např.: Jsem muž? Jsem kněz? Jsem mučedník? Ostatní mohou odpovídat jen ‚ano‘ nebo ‚ne‘.“⁵⁸

Cíl aktivity:

„Opakování znalostí ze života světců“⁵⁹

Pomůcky:

Papír, tužka, lepicí páska

Mouchy v Písmu svatém

Průběh aktivity:

„Vedoucí vybere některou kapitolu z evangelia (např. L 13) a přiměřeně pomalu a zřetelně ji přečte. Při čtení čas od času záměrně zaměňuje některá slova. Úkolem hráčů je objevit ‚mouchy‘. Kdo upozoruje chybu, přihlásí se a řekne, o co jde.“⁶⁰

Cíl aktivity:

„Opakování znalostí z evangelii“⁶¹

Pomůcky:

Bible

⁵⁷ SMAHEL, R. TROCHTOVÁ, L. *Katechetické hry pro děti a mládež.* str. 37

⁵⁸ SMAHEL, R. TROCHTOVÁ, L. *Katechetické hry pro děti a mládež.* str. 181

⁵⁹ SMAHEL, R. TROCHTOVÁ, L. *Katechetické hry pro děti a mládež.* str. 181

⁶⁰ SMAHEL, R. TROCHTOVÁ, L. *Katechetické hry pro děti a mládež.* str. 176

⁶¹ SMAHEL, R. TROCHTOVÁ, L. *Katechetické hry pro děti a mládež.* str. 176

Příloha č. 3 - Modlitební cvičení na nové a inovované jednorázové akce

Modlitební cvičení: Modlitby pěti prstů

„Jestliže jste nejistí, když se modlíte vlastními slovy, toto cvičení vám jednoduše ukáže, jak se soustředit. Využívá pět prstů jedné ruky k tomu, abyste si zapamatovali pět částí modlitby. Můžete to vyzkoušet při čekání na autobus, než se dovaří voda na čaj nebo v deseti minutách ticha na začátku či na konci dne. U jednoho prstu můžete strávit tolik času, kolik chcete.

Začnete se zaťatou pěstí a pomalu prsty uvolňujete v tomto pořadí:

Palec

Modlitby ‚palec‘⁶² jsou ty, které vyjadřují totéž, co gesto palcem – kdy se jedná o věci, které jsou dobré. Nechte si čas na poděkování Bohu svými vlastními slovy za všechno, co je dobré ve vašem životě nebo v životě těch, na kterých vám záleží.

Ukazováček

Toto je prst, kterým se normálně ukazuje. Obráťte své modlitby ke směru a vedení. Jaká rozhodnutí musíte nyní udělat? Kde potřebujete vy nebo druzí moudrost a rozlišení či nové nápady? Existují oblasti vašeho života, ve kterých musíte udělat těžká rozhodnutí? Přinesete tyto starosti Bohu.

Prostředníček

Prostředníček je největší. Obráťte nyní svou pozornost k modlitbám za ty, kdo mají v rukou moc – vlády, obchodní ředitele, politiky, vedoucí společností. Požádejte Boha, aby ‚přišlo jeho království‘. Modlete se za moudrost, spravedlnost, pokoj a vlídnost. Prejte se v modlitbách Boha na jeho priority a na to, kde po vás chce nějakou změnu.

Prsteníček

Nyní prostě za ty, které milujete. Řekněte Bohu své konkrétní starosti.

⁶² MAYFIELDOVÁ, S. *Objevování modlitby*. Kostelní: Karmelitánské nakladatelství, 2009. str. 72-73. ISBN 978-80-7195-219-0.

Malíček

Tento prst je nejslabší. Připomíná nám, abychom se modlili za zranitelné, za lidi, o kterých víme, že jsou nemocní, sklíčení, osamělí, že truchlí nebo jsou bez domova.

Když je teď vaše ruka úplně otevřená, položte ji dlaní vzhůru do klína. Skončete prosbou, abyste (tak jako je otevřená vaše ruka) i vy vyli otevření Bohu a potřebám druhých po zbytek dne.“

Modlitební cvičení: Provázky vlny

„Toto cvičení je navrženo pro skupinu lidí, kteří se modlí dohromady. Je obzvláště užitečné, pokud je modlitba spatra (improvizovaně) pro členy skupiny neznámou záležitostí, protože pomáhá lidem mluvit přirozeně.

Budete potřebovat několik provázků barevné vlny (čím víc barev, tím lépe) Na osobu stačí tři provázky asi 15 cm dlouhé. Rozdejte každému tři provázky odlišných barev (pro zjednodušení je můžete lehce svázat).

Dejte každému tři provázky vlny. Vybídněte každého, aby sis někým vyměnil jeden provázek a aby si spolu pověděli jedu věc, za kterou mohou být Bohu vděční. Poté se dvojice spolu pomodlí nahlas nebo potichu.

Pak je vybídněte, aby si vyměnili provázek s někým jiným a uvedli jednu věc, která jim činí starosti – buď osobní, nebo týkající se celého světa. Tak jako předtím se ve dvojicích modlete. Nyní si vyměňte třetí provázek s někým jiným a povězte si o jednom člověku, o kterého máte starost. (jméno si můžete nechat pro sebe, abyste chránili soukromí tohoto člověka.) Modlete se, přineste tohoto člověka k Ježíši.

Když jste se modlili (potichu nebo nahlas) se třemi různými lidmi, dostali jste tři nové provázky vlny. Svažte je k sobě tak, abyste vytvořili jeden dlouhý provázek. Postavte se do kruhu a svažte konce svého provázku s konci provázků lidí vedle vás tak, že vytvoříte spojený kroužek z vlny. Jak držíte tento kroužek modliteb na znamení vaší jednoty, můžete cvičení uzavřít modlitbou (často nazývanou „Milost“):⁶³

⁶³ MAYFIELDOVÁ, S. *Objevování modlitby*. str. 75-76

„Milost našeho Pána Ježíše Krista,

Láska Boží

a společenství svatého Ducha

s vámi se všemi!

Amen.

2 Kor. 13,13⁶⁴

Modlitební cvičení: Bůh buď v hlavě mé

„Tato modlitba, známá jako ‚Sarum Primer‘, je výbornou meditací o touze mít Boha v každé části našeho života – i ve smrti. Můžete se ji naučit z paměti.

V 16. století byla také zhudebněna, najdete ji ve sbornících Hymns Ancient and Modern (Starobylé a moderní chvalozpěvy) nebo Common Praise (Obecné chvalozpěvy). Modlitba byla přebásněná a zpívá se i v češtině podle textu v Salibirské modlitební knížce z roku 1558 (pozn. překl.).

Posaďte se nebo postavte a zaujměte uvolněný, ale pozorný postoj. Vyslovte (nebo zazpívejte) pomalu každý řádek modlitby a nechte si vždy před následujícím řádkem čas ponořit se do svých vlastních myšlenek a souvislostí.

V soustředění na různé části sebe sama se můžete dotknout své hlavy, očí, úst a položit si ruku na srdce. Dáváte-li přednost modlitbě se zavřenýma očima, při druhém řádku modlitby je otevřete a nechte si čas na prohlédnutí všeho, co právě vidíte.⁶⁵

„Bůh buď v hlavě mé a v mém chápání;

Bůh buď v očích mých a v mém vidění;

Bůh buď v ústech mých a v mém mluvení;

Bůh buď v srdci mém a v mém myšlení;

Bůh střež odchod můj a konec na zemi.“⁶⁶

⁶⁴ MAYFIELD DOVÁ, S. *Objevování modlitby*. str. 76

⁶⁵ MAYFIELD DOVÁ, S. *Objevování modlitby*. str. 80-81

⁶⁶ MAYFIELD DOVÁ, S. *Objevování modlitby*. str. 81

Modlitební cvičení: Cítit Boha

„Pohodlně se usadte.

Přemýšlejte střídavě o:

- Své oblíbené barvě
- Svém oblíbeném zvuku
- Své oblíbené vůni
- Své oblíbené chuti
- Svém oblíbeném dotyku

Děkujte za všechny tyto věci Bohu.

Nyní si nechte čas na přemýšlení:

- Jako má Bůh barvu?
- Jak Bůh zní?
- Jak Bůh voní?
- Jak Bůh chutná?
- Jaký je Bůh na omak?

Nechte svou představivost plynout tímto směrem. Pozvěte Boha, aby se vám během vašeho rozjímání ukázal.

Cvičení můžete uzavřít následující modlitbou:⁶⁷

„Bože duhy, hledám tě.

Bože vodopádů a šepotu, naslouchám ti.

Bože vůně, cítíme tvou přítomnost.

Bože soli a sladkosti,

Ochutnáváme tě a víme, že jsi dobrý.

Bože síly a něhy, dotkni se našich životů.

⁶⁷ MAYFIELDOVÁ, S. *Objevování modlitby*. str. 81-82

Amen.⁶⁸

Modlitební cvičení: Oči otevřené

„Toto cvičení vede k tomu, abychom si vzali obrázky z novin a podrobně si je prohlédli. Používá „bránu“ našich očí jako motivaci k modlitbám za potřeby druhých. Můžete si dopředu posbírat fotografie z novin, abyste měli z čeho vybírat. (Vybírejte příběhy zaměřené na lidi, které vzbuzují silné pocity – buď pozitivní, nebo negativní.)

Vyberte si fotografii a podrobně si ji prohlédněte. Co se na obrázku děje a jaké otázky tento výstřížek z novin vyvolává? Zaměřte se na lidi na obrázku – nebo na jednoho konkrétního člověka. Co myslíte, že tento člověk cítí? Co potřebuje? Po čem touží? Co myslíte, že by chtěl Bůh tomuto člověku říct?

Nechte si chvíli času na to „podržet“ tohoto člověka a jeho potřeby před Bohem – potichu nebo nahlas. Modlíte-li se s ostatními, můžete modlitby uzavřít tímto požehnáním od spisovatele Davida Adama:⁶⁹

„Kéž vidíte Krista v ostatních,

buďte ostatním Kristem,

abychom my přebývali v něm a on v nás.“⁷⁰

Modlitební cvičení: Poslouchej!

„Toto cvičení vás vyzývá k poslechu hudby a k využití nápadů a pocitů, které ve vás hudba vyvolává, k modlitbě. Vyberte si nějakou skladbu, asi pět minut dlouhou, ve stylu, který se vám líbí – nejlépe skladbu, která se vám zdá dojemná a krásná. Pokud nemáte žádný nápad, zkuste navštívit hudební oddělení místní knihovny nebo zaútočte na sbírku CD svého kamaráda.

Pohodlně si sedněte nebo lehněte na podlahu. Ujistěte se, že Vás nikdo nebude rušit, a pusťte hudbu. Poslouchejte se zavřenýma očima. Při poslouchání nechte své myšlenky volně plynout, dělejte to však s vědomím Boží přítomnosti. Požádejte Boha, aby vaše myšlenky vedl.

⁶⁸ MAYFIELDOVÁ, S. *Objevování modlitby*. str. 82

⁶⁹ MAYFIELDOVÁ, S. *Objevování modlitby*. str. 88

⁷⁰ MAYFIELDOVÁ, S. *Objevování modlitby*. str. 88

Když přistihnete své myšlenky hloupě bloudit za banálními, nevhodnými nebo nepatřičnými věcmi, představte si, jak je naháníte (jako ovčácký pes) a ženete zpět na správnou cestu. Když myšlenky pochytáte, znovu se zaměřte na hudbu a požádejte Boha, aby se v ní s vámi setkal.⁷¹

„Cvičení můžete zakončit modlitbou:

Bože zvuku a stvořiteli hudby,

přinášíš harmonii a dáváš radost,

drž naše myšlenky ve svých tvořivých rukou.

Vyřeš naše neshody, uzdrav naše špatné záměry

a pomoc nám naladit naše srdce

na tvou věčnou píseň.

Amen.⁷²

Modlitební cvičení: Zpívejme novou píseň

„Toto cvičení vyzkoušejte v soukromí jen před Bohem (zvláště pokud zpívání není vaše parketa) a ujistěte se, že vás nikdo nemůže slyšet. Netrapte se kvalitou svého zpěvu – Bůh bude mít radost z vašich slov a pocitů bez ohledu na to, jak si myslíte, že to zní!

Postavte se nebo posaďte na soukromé místo. Nabídněte svůj čas Bohu a poděkujte mu za dar hudby.

Nyní začněte zpívat. Můžete použít známou písničku nebo improvizovat a zazpívat melodii vlastní. Začněte beze slov – použijte třeba „la la la“ a pak přidejte slovo „Aleluja“.

Nyní vymyslete jakákoliv slova, kterými chcete Bohu vyjádřit své myšlenky a pocity. Pokud se slova nerýmují nebo zvuky neladí, netrapte se. Zasadte slova do melodie, jak nejlépe umíte.

Pokud umíte hrát na hudební nástroj, můžete se doprovodit a zkusit bez not jednoduché bubnování nebo melodii. Nebuďte na sebe příliš tvrdí – buďte spontánní!

⁷¹ MAYFIELDOVÁ, S. *Objevování modlitby*. str. 91-92

⁷² MAYFIELDOVÁ, S. *Objevování modlitby*. str. 92

Použijte hudbu k tomu, abyste vyjádřili cokoli, co chcete Bohu říct.⁷³

„Můžete cvičení zakončit chvalozpěvem:

Chval Boha, o kterého přichází požehnání,

chval ho všechno stvoření tady dole.

chval ho nahoře nebeský dav,

chval Otce, Syna a Ducha svatého.⁷⁴

Modlitební cvičení: Básně pěti řádků

„Toto cvičení vám dává možnost napsat Bohu jednoduchou báseň při použití pětiřádkového formátu.

Použijeme celkem pouze devět slov (jedno v prvním řádku, dvě ve druhém, tři ve třetím, dvě ve čtvrtém a jedno v pátém). Tím jsme nuceni najít těch správných devět slov, které říkají přesně to, co chceme říct, a to zcela novým způsobem.

VeźmĚte si tuŹku a prázdný list papíru. ZamĚřte pozornost na něco konkrétního - verš z Bible, který jste právě četli, nějaký rys BoŹí povahy, určitý příběh z evangelií, situaci, kterou oĉekáváte, nebo starost, kterou chcete přinĚst Bohu v modlitbĚ.

Poznaĉte si jakákoli slova nebo fráze, které vám přijdou na mysl. DĚlejte to náhodně a spontánnĚ. V tomto stádiu se netrapte pořadím slov nebo pravopisem.⁷⁵

„Nyní vyberte devĚt slov, která říkají přesně to, co chcete Bohu říct a uspořádejte je podle následujícího pořádku:

Slovo

Druhé slovo

Tři další slova

Potom dvě

⁷³ MAYFIELDOVÁ, S. *Objevování modlitby*. str. 92-93

⁷⁴ MAYFIELDOVÁ, S. *Objevování modlitby*. str. 93

⁷⁵ MAYFIELDOVÁ, S. *Objevování modlitby*. str. 107-108

Jedno

Pro zdůraznění můžete některé slovo zopakovat. Tady jsou tři příklady. První zobrazuje Ježíše, jak tiší bouři (Lk 8,22-25), druhý se zaměřuje na Ježíše jako chléb (viz Jan 6,48) a třetí je napsán někým, kdo čelí zmatku a bolestivé situaci.

Pokoj!

Tvůj hlas

přetváří divoké vlny

v klidné,

Pokojné.

Chléb,

rozlomený napůl,

syťí mou duši,

dělá mne

silným.⁷⁶

Modlitební cvičení: Neste břemena jedni druhých...

„Toto cvičení fyzicky znázorňuje představu zatížení, aby oživilo slova apoštola Pavla listu Galat'ánům 6,2 o vzájemné podpoře:

Jeden druhého břemena neste, a tak naplníte Kristův zákon. K tomuto cvičení budete potřebovat někoho druhého, nejlépe stejně velkého, můžete je provádět i ve skupině.

Ve dvojici se postavte zády nebo bokem k sobě, jen lehce se dotýkejte. Odpočívejte, zhluboka dýchejte a uvědomuje si rytmus svého a společníkova dýchání.

Nyní kousek poodstupte a opřete se o sebe tak, abyste nesli váhu jeden druhého. (Možná budete muset srovnat postavení nohou, abyste se cítili pohodlně a bezpečně.)

Když se opíráte o svého společníka, rozjímejte nad svými potřebami – nad věcmi, ve kterých potřebujete podpořit a pomoci, nad lidmi, ve kterých potřebujete

⁷⁶ MAYFIELDOVÁ, S. *Objevování modlitby*. str. 107-109

podpořit a pomoci, nad lidmi, kteří vás podporují a pomáhají vám. To, že vnímáte společníkovu váhu, použijte k tomu, abyste zaměřili svou pozornost na věci, na kterých jste závislí.

Nyní se zaměřte na způsob, jakým vy držíte váhu vašeho společníka, jak cítíte jeho důvěru, když se o vás opírá, a jak cítíte svou sílu, když ho podpíráte. Přemýšlejte o potřebách druhých ve vaší rodině, ve vašem a v celosvětovém společenství, o způsobech, jakými je podporujete (nebo byste mohli podporovat) nebo jim pomáháte.

Pak pomalu (nejprve však svého společníka varujete) přeneste svou váhu zpět na chodidla a narovnejte se.

Měli byste o této zkušenosti společně mluvit. Bylo to pro vás lehké nebo těžké vzájemně si důvěřovat? Cítili jste se bezpečně? Je pro vás příjemnější podporu poskytovat nebo ji přijímat?⁷⁷

„Můžete končit tak, že společně řeknete tuto modlitbu:

Mocný Bože,

jsi naše síla a naše útočiště.

Objímají nás tvé milující paže.

Požehnej všem, jejichž břemena neseme,

a všem těm, kdo nám dávají milující podporu.

Amen.⁷⁸

Příloha č. 4 - Hra NON VERBUM I. na Hudební víkend

NON VERBUM I.

„Existuje nabídka emocí, které jsou dle obtížnosti rozděleny do dvou kategorií s bodovou hodnotou 1 a 2 body. Každá emoce je rozepsána na čtyřech kartičkách se symboly znázorňujícími způsob předvádění pomoci:

A) Mimiky (emoce se předvádí pouze obličejem, který je vidět nad nataženou oponou)

⁷⁷ MAYFIELDOVÁ, S. *Objevování modlitby*. str. 119-120

⁷⁸ MAYFIELDOVÁ, S. *Objevování modlitby*. str. 120

- B) Gestikulace (při převádění je nad oponou vidět pouze ruce)
- C) Celého těla (při předvádění nesmí být použit žádný zvukový a hlasový doprovodný projev)
- D) Dechu (předvádějící je ukryt za oponou a smí použít pouze vyjádření emoce dechem, citoslovci a jinými zvuky, ne však použitím srozumitelných slov).⁷⁹

Průběh aktivity:

„Na začátku hry si každý hráč vylosuje stejný počet kartiček s emocemi s hodnotou 1 bod a 2 body. Poté hráči postupně předvádějí emoce způsobem, který jim určuje symbol na kartičce a ostatní hráči v záznamovém archu zaznamenávají svůj odhad. Po zapsání všech odhadů je ukázána kartička předváděné emoce a hráči, kteří hádali, si poznačí správný nebo nesprávný odhad. Hráč, který emoci předváděl, si k dané emoci udělá záznam do kolonky ‚uhodli‘, pokud správně hádala alespoň polovina účastníků, jinak udělá záznam v kolonce ‚neuhodli‘. Výsledně se hodnotí nejlepší ‚hadač‘ a nejlepší ‚předváděč‘ podle celkového počtu získaných bodů.

Hru je možné zpestřit i soutěží družstev, kdy jsou jednotliví hráči rozlosování do tříčlenných skupinek a dělají společně jeden vyhodnocovaný záznam. V předvádění vylosovaných emocí se ale musí rovnoměrně střídat.⁸⁰

⁷⁹ KALOCSÁNKYI, J., KILNAROVÁ, M. *Inspiromat pro práci se společenstvím mládeže. 1. Část: komunikace.* 1. Vydání. Olomouc : Marice cyrilometodějská, 2002. str. 39-40. ISBN 80-7266-177-5.

⁸⁰ KALOCSÁNKYI, J., KILNAROVÁ, M. *Inspiromat pro práci se společenstvím mládeže. 1. Část: komunikace.* str. 40.

Non Verbum⁸¹

EMOCE	Cizí předvádění			Vlastní předvádění	
	ODHAD	SPRVÁVNĚ	NESPRÁV.	UHODLI	NEUHODLI
1. KATEGORIE (1 bod)					
HNĚV					
NĚHA					
BUDA					
OPILOST					
RADOST					
ROZTRŽILOST					
SMUTEK					
STRACH					
TUPOST					
2. KATEGORIE (2 body)					
CHAMTIVOST					
NAMYŠLENOST					
NERVOZITA					
OSAMĚLOST					
ŠKODOLIBOST					
ŠTĚDROST					
ZAMILOVANOST					
ZVĚDAVOST					
SKÓRE					
CELKEM:	Správně:x 1b.+.....x 2b.=.....			Uhodli:	

⁸¹ KALOCSÁNKYI, J., KILNAROVÁ, M. *Inspiromat pro práci se společenstvím mládeže. 1. Část: komunikace.* str. 41.

Příloha č. 5 - Ukázka dotazníku při průzkumu ve středisku mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí

Milí mladí přátelé!

Jsem studentkou 2. ročníku Cyrilometodějské teologické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.

Chtěla bych Vás požádat o spolupráci při vyplnění tohoto dotazníku, který mi poskytne cenné informace pro bakalářský projekt.

Dotazník je anonymní a jeho vyplnění Vám nezabere víc než 10 minut.

Otázky jsou zaměřeny na Středisko mládeže a jeho stále aktivity. Vyplněním tohoto dotazníku přispějete ke zlepšení nebo navržení nových aktivit.

Při možnostech odpovědi Ano/Ne svoji odpověď zakroužkujte.

Mnohokrát Vám děkuji za Vaši snahu i čas věnovaný vyplnění tohoto dotazníku.

Kateřina Uhrová

Po vyplnění, ho odevzdejte zpět tomu, kdo Vám jej rozdal.

1. Muž

žena

2. Věk:

3. Farnost:

4. Na různých akcích včetně této jsem ve Středisku:

a. Poprvé

b. Podruhé

c. Poněkolicáté (napiš počet).....

5. Ovlivňuje tvé rozhodování při výběru aktivity roční období, ve kterém se koná?

Ano

Ne

6. Upřednostňuješ některé roční období? Napiš které:

.....

7. Uvítáš spíš aktivity „uvnitř“ střediska, nebo v přírodě? (svou odpověď zdůvodni)

.....
.....
.....

8. Odkud se dozvídáš o akcích na středisku pro mládež ve Staré Vsi nad Ondřejnicí?

-
-
9. Využíváš i jiná střediska mládeže, nebo jiné aktivity pro mládež (farnost, „spolčo“, jiné volnočasové aktivity)

Ano Ne

Uved' která:

.....

10. Uved', prosím, na jaké aktivitě ve Středisku pro mládež ve Staré Vsi nad Ondřejnicí jsi už byl/a, případně na jakou akci se chystáš jít, nebo jakou bys doporučil/a svým kamarádům (uved' důvody). Pokud jsi byl/a na některé aktivitě, která zde není zmíněna, tak ji na konci tabulky do prázdného políčka doplň.

Aktivita	Byl/a jsem	Chystám se	Doporučuji	Důvod (proč doporučuji, jak se mi líbila, proč se na ni chystám)
Děkuj, vítej, vzpomínej				
Noční bdění				
Taneční víkend				
Silvestr				
Podzimní prázdniny				
Tvořivý víkend				
Ples střediska				
Víkend pro cetileté				
Jarní prázdniny				
Diecézní setkání mládeže				
Velikonoce				
Cyklopout' po diecézi				
Hudební víkend				
Prázdniny				
Písmo svaté – to mě živí				
Brigády				
Vaření na víkendu				

11. Mám zájem o akce:

jednodenní 2-denní jiná možnost: uveď

.....

12. Označ, o jakou aktivitu bys měl/a zájem. Do prázdných řádků doplň další aktivity, které bys uvítal/a, a nejsou zde zmíněny

Zde zaškrtněte křížkem	Aktivita
	Vycházky, turistika
	Přednášky na různá témata (vztahy, dobrovolnictví...)
	Víkend pro matky a dcery, otce a syny
	Duchovní obnovy
	Tvoření pro radost, dárečky apod.
	Víkend pro ministranty, pro scholy
	Zdravotní cvičení
	Setkávání s biblí, praktická práce s biblí
	Křesťanská taneční zábava

13. Do jaké míry souhlasíš s následujícími výroky, odpověď označ křížkem do prázdného políčka

	Ano - souhlasím	Ne - nesouhlasím	Nevím	Jiná odpověď
Mám rád-a když poznávám nové kamarády, a proto upřednostňuji akce, kde je hodně lidí				
Nevadilo by mi, kdyby na středisko jezdila i nevěřící mládež				
Na středisku bych nic neměnil, všechno mi vyhovuje tak, jak je				
Uvítal/a bych novou aktivitu pro mládež, která by rozšířila dosavadní nabídku				

14. Jak trávíš svůj volný čas

.....
.....
.....
.....

15. Jsi spokojen/a, jak trávíš svůj volný čas?

Ano Ne (dopiš proč)

.....
.....

16. Je pro Tebe těžké nacházet ve skupině neznámých mladých lidí přátele?

Ano Ne

17. Vidíš nějaký rozdíl mezi křesťanskou a nevěřící mládeží? (odpověď ano, prosím, zdůvodni)

Ano Ne

.....

18. Jaký je Tvůj hlavní důvod, proč jezdíš na akce pro mládež ve Středisku Staré Vsi nad Ondřejnicí

.....
.....
.....
.....

19. Je pro Tebe přijatelná cena za víkend? (300,-)

Ano Ne

(Kolik by podle tebe měla být cena za víkend?).....

20. Sleduješ www stránky střediska mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí

(dcm.doo.cz)

- a) Ano pravidelně
- b) Občas
- c) Ne, nezajímá mě to
- d) Ne, nemám možnost
- e) Jiný

důvod:.....
.....

21. Vyhovují Ti vedoucí (pastorační asistenti) akcí na Středisku, jejich přístup, věk, zapojení se do akcí?

Ano Ne

Změnil/abych:.....

22. Chtěl/a bych nabídnout svou pomoc v některých oblastech a přispět tak k rozvoji Střediska pro mládež ve Staré Vsi nad Ondřejnicí?

Ano Ne

Svou pomoc mohu nabídnout v těchto oblastech:

.....